2025/25

10.1.2025.

DIREKTIVA (EU) 2025/25 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 19. prosinca 2024.

o izmjeni direktiva 2009/102/EZ i (EU) 2017/1132 u pogledu daljnjeg širenja i unapređenja upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 50. stavke 1. i 2. te članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora [1],

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom [2],

budući da:

(1) Direktivom (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća [3] utvrđuju se, među ostalim, pravila o objavljivanju informacija o trgovačkim društvima u poslovnim registrima u državama članicama radi povećavanja pravne sigurnosti na unutarnjem tržištu i o sustavu povezivanja registara. Taj je sustav povezivanja registara operativan od lipnja 2017. i trenutačno povezuje registre svih država članica. Kao odgovor na digitalni razvoj, Direktiva (EU) 2017/1132 izmijenjena je Direktivom (EU) 2019/1151 Europskog parlamenta i Vijeća [4] kako bi se utvrdila pravila za osnivanje društva kapitala u potpunosti putem interneta, upis prekograničnih podružnica u registar u potpunosti putem interneta i podnošenje dokumenata i informacija u poslovne registre u potpunosti putem interneta.

(2) U sve digitaliziranijem svijetu digitalni alati ključni su za osiguravanje kontinuiteta poslovanja i interakcije trgovačkih društava s registrima i nadležnim tijelima. Kako bi se povećalo povjerenje i transparentnost u poslovnom okruženju te olakšalo poslovanje i aktivnosti trgovačkih društava na unutarnjem tržištu, posebno u odnosu na mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), kako su definirana u Preporuci Komisije 2003/361/EZ [5], ključno je da trgovačka društva, nadležna tijela i drugi dionici imaju pristup pouzdanim informacijama o trgovačkim društvima koje se mogu upotrebljavati u prekograničnom kontekstu bez opterećujućih formalnosti.

(3) Ova Direktiva odgovor je na ciljeve digitalizacije utvrđene u Komisijinoj Komunikaciji od 2. prosinca 2020. naslovljenoj „Digitalizacija pravosuđa u Europskoj uniji: Paket mogućih instrumenata” i Komunikaciji od 9. ožujka 2021. naslovljenoj „Digitalni kompas 2030.: europski pristup za digitalno desetljeće” te na potrebu za olakšavanjem prekograničnog širenja MSP-ova, koja je istaknuta u Komunikaciji od 10. ožujka 2020. naslovljenoj „Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu” i Komunikaciji od 5. svibnja 2021. naslovljenoj „Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.: izgradnja snažnijeg jedinstvenog tržišta za oporavak Europe”.

---

[1] Mišljenje od 14. lipnja 2023. (SL C 293, 18.8.2023., str. 82.).
[2] Stajalište Europskog parlamenta od 24. travnja 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 16. prosinca 2024.
[3] Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).
[4] Direktiva (EU) 2019/1151 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava (SL L 186, 11.7.2019., str. 80.).
[5] Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

(4) Pristup pouzdanim informacijama o trgovačkim društvima iz registara i njihova upotreba i dalje otežavaju prepreke u prekograničnim situacijama. Prvo, informacije o trgovačkim društvima koje traže korisnici, uključujući trgovačka društva i nadležna tijela, još nisu u dovoljnoj mjeri dostupne u nacionalnim registrima ili na prekograničnoj razini putem sustava povezivanja registara. Drugo, upotreba takvih informacija o trgovačkim društvima u prekograničnim situacijama, među ostalim u upravnim postupcima pred nacionalnim tijelima ili Unijinim institucijama i tijelima, sudskim postupcima ili pri osnivanju prekograničnih društava kćeri ili podružnica, i dalje je otežana zbog dugotrajnih i skupih postupaka i zahtjeva, uključujući potrebu za apostilom ili prijevodom dokumenata o trgovačkom društvu.

(5) Svi dionici, uključujući trgovačka društva, nadležna tijela i širu javnost, trebaju se moći osloniti na informacije o trgovačkim društvima potrebne u poslovne svrhe ili u upravnim postupcima ili sudskim postupcima. Stoga je nužno da su podaci o trgovačkim društvima, koji su uneseni u registre i dostupni putem sustava povezivanja registara, točni, ažurirani i pouzdani.

(6) Važan prvi korak bilo je uvođenje, Direktivom (EU) 2019/1151, standarda kontrole identiteta i pravne sposobnosti osoba koje osnivaju trgovačko društvo, upisuju podružnicu u registar ili podnose dokumente ili informacije putem interneta. Sad je ključno poduzeti daljnje korake za poboljšanje pouzdanosti i vjerodostojnosti informacija o trgovačkim društvima u registrima kako bi se olakšala njihova upotreba u prekograničnim upravnim postupcima i sudskim postupcima.

(7) Sve države članice u određenoj mjeri provode *ex ante* provjeru dokumenata i informacija o trgovačkim društvima prije njihova upisa u registre, ali im se pristupi razlikuju u pogledu intenziteta provjera, primjenjivih postupaka te osoba ili tijela zaduženih za provjeru takvih dokumenata i informacija. To dovodi do nedovoljnog povjerenja u dokumente ili informacije trgovačkih društava u prekograničnom kontekstu te do situacija u kojima se dokumenti ili informacije o trgovačkom društvu iz registra u jednoj državi članici ponekad ne prihvaćaju kao dokaz u drugoj državi članici.

(8) Stoga je važno osigurati da se određene provjere provode u svim državama članicama kako bi se zajamčila visoka razina točnosti i pouzdanosti dokumenata i informacija, uz istodobno poštovanje pravnih sustava i pravnih tradicija država članica. Također je potrebno da su te provjere obvezne, ne samo za osnivanje trgovačkih društava u potpunosti putem interneta nego i za sve druge načine osnivanja trgovačkih društava. Slično tome, takve provjere trebale bi se provoditi i u državama članicama koje i dalje uz podnošenje putem interneta dopuštaju upotrebu drugih načina podnošenja kako bi se sve informacije koje se unose u registar podvrgnule istoj razini nadzora. Takve provjere i druge zahtjeve trebalo bi prilagoditi posebnim obilježjima drugih oblika osnivanja trgovačkih društava. Na primjer, internetske obrasce upotrebljavaju samo podnositelji zahtjeva u okviru postupka za osnivanje trgovačkih društava u potpunosti putem interneta.

(9) U svim državama članicama trebalo bi predvidjeti preventivni upravni, sudski ili javnobilježnički nadzor ili bilo koju njihovu kombinaciju, uz poštovanje pravnih sustava i pravnih tradicija država članica, uključujući poslovne registre koji su upravna ili pravosudna tijela, kako bi se osigurala pouzdanost dokumenata i informacija o trgovačkim društvima u prekograničnim situacijama. Trebalo bi provesti provjeru zakonitosti akta o osnivanju društva, njegova statuta ako je sadržan u zasebnom aktu te svih izmjena tih dokumenata, jer su to najvažniji dokumenti koji se odnose na trgovačko društvo. Takav obvezni preventivni nadzor u svim državama članicama bio bi u skladu i s drugim politikama Unije i mogao bi posebno doprinijeti osiguravanju da se postupci povezani s pravom trgovačkih društava ne mogu upotrijebiti za zaobilaženje drugog prava Unije i prava država članica kojima je cilj zaštita javnog interesa. Tim preventivnim nadzorom ne bi se trebali dovesti u pitanje nacionalni zakoni kojima se, u skladu s pravnim sustavima i pravnim tradicijama država članica, zahtijeva da se takvi dokumenti sastavljaju i ovjeravaju u odgovarajućem pravnom obliku. Na temelju ove Direktive ne zahtijeva se preventivni nadzor godišnjih financijskih izvještaja trgovačkih društava.

(10) Zakonitost transakcija u području prava trgovačkih društava, zaštita pouzdanosti javnih registara i sprječavanje nezakonitih aktivnosti zahtijevaju ispravnu i sigurnu identifikaciju posebno osnivačâ i direktorâ trgovačkih društava te provjeru njihove pravne sposobnosti. Stoga bi za postupke obuhvaćene područjem primjene ove Direktive državama članicama trebalo dopustiti da osiguraju dopunske javne elektroničke kontrole identiteta, pravne sposobnosti i zakonitosti. Te komplementarne javne elektroničke kontrole mogle bi uključivati javne daljinske kontrole audiovizualnog identiteta, uključujući elektroničke provjere fotografija za identifikaciju. Istodobno bi pouzdane i ažurirane informacije o trgovačkim društvima u registrima doprinijele borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma. Osobito, poboljšanim pristupom pouzdanijim informacijama o trgovačkim društvima na razini Unije, uključujući EU potvrda o trgovačkom društvu olakšala bi se pouzdana identifikacija klijenta prema načelu „upoznaj svog klijenta” u skladu s pravilima o sprečavanju pranja novca i borbi protiv financiranja terorizma. Osim toga, povezivanjem na razini Unije sustava povezivanja registara (sustav povezivanja poslovnih registara - BRIS), sustava međupovezivanja registara stvarnog vlasništva (BORIS) i sustava međusobne povezanosti registara

nesolventnosti (IRI), koji imaju važne informacije o trgovačkim društvima, olakšao bi se pristup tim informacijama i omogućila provedba unakrsnih provjera tih informacija uz poštovanje režima pristupa informacijama u svakom sustavu međusobne povezanosti.

(11) Kako bi se dodatno smanjili troškovi i administrativno opterećenje povezano s osnivanjem trgovačkih društava, uključujući trajanje postupaka, te olakšalo širenje trgovačkih društava na unutarnjem tržištu, posebno MSP-ova, primjenu načela „samo jednom" trebalo bi dodatno proširiti u području prava trgovačkih društava. To je načelo već prepoznato u Uniji, među ostalim u Komunikaciji Komisije od 9. ožujka 2021. naslovljenoj „Digitalni kompas za 2030.: europski pristup za digitalno desetljeće", kao sredstvo kojim se javnim upravama omogućuje prekogranična razmjena podataka i dokaza, te se primjenjuje u različitim područjima kao što je, na primjer, tehnički sustav za automatiziranu razmjenu dokaza među nadležnim tijelima u različitim državama članicama na temelju Uredbe (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]).

(12) Primjena načela „samo jednom" podrazumijeva da se od trgovačkih društava ne traži da iste informacije podnose javnim tijelima više od jedanput. Na primjer, pri osnivanju društva kćeri u drugoj državi članici trgovačka društva ne bi trebala ponovno podnositi dokumente ili informacije o trgovačkom društvu povezane s postojanjem i upisom društva osnivača u registar, koji su već podneseni registru u koji je društvo osnivač upisano. Primjena načela „samo jednom" podrazumijeva da bi se informacije o društvu osnivaču trebale razmjenjivati elektroničkim putem, između registra u koji je trgovačko društvo upisano i registra u koji društvo kći treba biti upisano, koristeći se sustavom povezivanja registara. Alternativno, informacijama o društvu osnivaču moglo bi se izravno pristupiti iz sustava povezivanja registara putem europskog portala e-pravosuđe („portal") ili iz nacionalnog registra društva osnivača. Ako se dokumenti i informacije o društvu osnivaču razmjenjuju putem sustava povezivanja registara digitalnim sredstvima ili im se izravno pristupa iz njega, ne bi im trebalo uskratiti pravni učinak niti bi ih se smjelo odbiti zbog toga što su u elektroničkom obliku.

(13) Primjena načela „samo jednom" znači i da društvo osnivač ne bi trebalo ponovno podnositi dokumente ili informacije o trgovačkom društvu bilo kojem nadležnom tijelu, tijelu ili osobi. Nadležno tijelo, tijelo ili osoba trebali bi najprije izravno pristupiti informacijama koje su javno dostupne s pomoću sustava povezivanja registara putem portala. U slučajevima kada bi registar trebao pružiti takve informacije bilo kojem nadležnom tijelu, tijelu ili osobi, države članice trebale bi moći slobodno odlučiti o sredstvima kojima se to postiže, na primjer putem nacionalnih neobveznih pristupnih točaka sustavu povezivanja registara, te o tome hoće li naplaćivati naknade za takve informacije.

(14) Kako bi se povećalo transparentnost i povjerenje u pogledu trgovačkih društava na unutarnjem tržištu, osiguralo pravnu sigurnost i zaštitilo treće strane u prekograničnom poslovanju s trgovačkim društvima, poduprlo borbu protiv prijevara i zlouporaba te olakšalo prekogranično poslovanje i prekogranične aktivnosti trgovačkih društava, ključno je učiniti više informacija o trgovačkim društvima dostupnima širom Unije te osigurati njihovu usporedivost i pristupačnost. To bi se trebalo postići oslanjajući se na informacije o trgovačkim društvima koje već postoje u nacionalnim registrima i stavljajući ih na raspolaganje na razini Unije putem sustava povezivanja registara, kao i omogućavanjem pristupa većoj količini informacija u nacionalnim registrima i u sustavu povezivanja registara.

(15) Kako bi se zaštitili interesi trećih strana i povećalo povjerenje u poslovne transakcije s različitim vrstama trgovačkih društava na unutarnjem tržištu, važno je povećati transparentnost i omogućiti lakši prekogranični pristup informacijama o takozvanim „trgovačkim društvima osoba", kojima bi se za potrebe ove Direktive trebale smatrati vrste društava osoba navedene u Prilogu II.B. Ta društva osoba imaju važnu ulogu u gospodarstvu država članica i upisuju se u sve nacionalne poslovne registre, no postoje razlike između vrsta društava osoba i vrsta informacija koje se o njima stavljaju na raspolaganje u Uniji, što dovodi do poteškoća u prekograničnom pristupu tim informacijama. Kako bi se taj problem riješio, u svim državama članicama trebalo bi objaviti iste osnovne informacije o tim društvima osoba. Zahtjevi za objavljivanje za ta društva osoba trebali bi odražavati postojeće zahtjeve za objavljivanje za društva kapitala, ali bi se trebali prilagoditi posebnim značajkama društava osoba. Na primjer, zahtjevi za objavljivanje trebali bi obuhvaćati i informacije o članovima koji su ovlašteni zastupati društvo osoba, posebno o glavnim članovima s neograničenom odgovornošću. Kao i u slučaju društava kapitala, državama članicama trebalo bi dopustiti da zahtijevaju da društva osoba objavljuju dokumente ili informacije koji se ne

([6]) Uredba (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. listopada 2018. o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika za pristup informacijama, postupcima, uslugama podrške i rješavanja problema te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (SL L 295, 21.11.2018., str. 1.).

zahtijevaju ovom Direktivom. Ako takvi dodatni dokumenti ili informacije sadržavaju osobne podatke, države članice obvezne su obrađivati takve osobne podatke u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ([7]).

(16) Informacije o trgovačkim društvima osoba trebale bi biti dostupne na razini Unije i putem sustava povezivanja registara na isti način kao i informacije o društvima kapitala, pri čemu bi određene informacije trebale biti dostupne besplatno, te bi trgovačka društva osoba trebalo nedvojbeno označivati s pomoću europskog jedinstvenog identifikatora (EUID).

(17) Broj zaposlenika trgovačkog društva važan je podatak za treće strane. Na primjer, to je jedan od elemenata koji određuju kategoriju veličine trgovačkog društva. Trgovačka društva trebaju uključiti prosječan broj zaposlenika tijekom financijske godine u svoje financijske izvještaje na temelju Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([8]). S obzirom da će u budućnosti biti moguće izdvojiti takve podatke iz financijskih izvještaja, države članice moći će iskoristiti te već postojeće informacije i besplatno ih učiniti javno dostupnim putem sustava povezivanja registara. Ako su te informacije javno dostupne putem sustava povezivanja registara, trebalo bi jasno navesti na portalu da se informacije odnose na prosječan godišnji broj, uključujući upućivanje na određenu financijsku godinu.

(18) Dioničari, potencijalni ulagatelji, vjerovnici, nadležna tijela, zaposlenici i udruge civilnog društva imaju legitiman interes za pristup informacijama povezanima sa strukturom skupine kojoj trgovačko društvo pripada. Informacije o skupinama društava važne su za promicanje transparentnosti i jačanje povjerenja u poslovno okruženje te za doprinos djelotvornom otkrivanju prijevara ili zlouporaba koje bi mogle utjecati na javne prihode i vjerodostojnost unutarnjeg tržišta. Stoga bi informacije o strukturama skupina trebale biti javno dostupne putem sustava povezivanja registara i za domaće i za prekogranične skupine društava.

(19) Iako su informacije o skupinama društava koje trebaju sastaviti konsolidirane financijske izvještaje na temelju Direktive 2013/34/EU uključene u te izvještaje, potrebno je olakšati javnu dostupnost takvih informacija. Financijski izvještaji često su dostupni samo uz naknadu, a dionici moraju znati da skupina društava postoji te kako pronaći i kako tumačiti te informacije u konsolidiranim financijskim izvještajima. Javno dostupne informacije o skupinama društava putem sustava povezivanja registara jamče veću transparentnost i jednostavan pristup tim informacijama. Dostupnost tih informacija putem sustava povezivanja registara omogućila bi i automatsko povezivanje trgovačkog društva s drugim trgovačkim društvima članovima iste skupine društava zahvaljujući njihovu EUID-u te pristup dodatnim informacijama o svakom trgovačkom društvu u skupini društava.

(20) Ovom se Direktivom državama članicama prepušta da odluče kako će prikupiti potrebne informacije o skupinama društava i o prosječnom broju zaposlenika trgovačkog društva. Kako bi se izbjeglo nametanje novih zahtjeva trgovačkim društvima, registri bi mogli takve podatke izdvojiti izravno iz informacija koje trgovačka društva navode u svojim financijskim izvještajima podnesenima u registar. Zahtjev za objavljivanje informacija o prosječnom broju zaposlenika stoga bi trebao biti uvjetovan dostupnošću tih informacija u formatu kojim se omogućava izdvajanje podataka. Nadalje, s obzirom na zahtjeve koji se odnose na strukturirane podatke te strojno čitljive formate koji se mogu pretraživati na temelju pravnih akata Unije, kao što Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/815 ([9]), Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/138 ([10]) i Direktiva (EU) 2017/1132, registri bi automatiziranim sredstvima trebali moći izdvojiti i informacije o skupinama društava. Kako bi se osiguralo da se zahtjevi povezani sa strojnom čitljivošću u potpunosti provedu u svim državama članicama i da registri imaju tehnička sredstva za obradu informacija o trgovačkim društvima u strojno čitljivom formatu koji se može pretraživati ili u obliku strukturiranih podataka, potrebno je predvidjeti dulje razdoblje prenošenja odredaba kojima se zahtijeva da se informacije o skupinama društava i informacije o prosječnom broju zaposlenika trgovačkog društva stavljaju na raspolaganje putem sustava povezivanja registara.

([7]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

([8]) Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

([9]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/815 od 17. prosinca 2018. o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje (SL L 143, 29.5.2019., str. 1.).

([10]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/138 od 21. prosinca 2022. o utvrđivanju popisa posebnih visokovrijednih skupova podataka i modaliteta njihova objavljivanja i ponovne uporabe (SL L 19, 20.1.2023., str. 43.).

(21) Skupine društava mogu imati složenu strukturu. Stoga bi vizualni prikaz strukture skupine, utemeljen na lancu kontrole i dostupan putem sustava povezivanja registara, pružio korisnicima prilagođen, lako pristupačan i sveobuhvatan pregled skupine društava i omogućio bolje razumijevanje njezina načina poslovanja. Priprema takva vizualnog prikaza zahtijevala bi informacije o položaju svakog društva kćeri u strukturi skupine, što bi pak zahtijevalo raspolaganje detaljnijim informacijama o organizaciji skupine društava. Iako se na temelju ove Direktive takav vizualni prikaz struktura skupina ne zahtijeva, države članice ipak se potiče da osiguraju takve vizualne prikaze i učine ih javno dostupnima. Stoga bi u okviru buduće evaluacije ove Direktive trebalo dodatno procijeniti potrebu za vizualnim prikazima struktura skupine, uz savjetovanje s relevantnim dionicima.

(22) Osim zajedničkih standarda za provjeru informacija o trgovačkim društvima prije njihova upisa u registar, potrebno je osigurati da se informacije u registru ažuriraju. Preporukom Radne skupine za financijsko djelovanje br. 24 „Transparentnost i stvarno vlasništvo pravnih osoba”, kako je revidirana u ožujku 2022., predviđeno je da bi informacije o trgovačkim društvima u poslovnim registrima trebale biti točne i ažurirane. U interesu je trgovačkih društava također osigurati da se njihovi podaci ažuriraju u registru jer se treće strane mogu osloniti na te informacije, uključujući EU potvrdu o trgovačkom društvu. Stoga bi trgovačka društva trebala biti obvezna bez nepotrebne odgode objaviti promjene svojih dokumenata i informacija, a registri bi trebali zabilježiti takve promjene i pravodobno ih učiniti javno dostupnima. Ti zahtjevi za trgovačka društva i registre ne bi trebali obuhvaćati preoblikovanja, spajanja ili podjele društava kapitala za koje su u Direktivi (EU) 2017/1132 predviđena posebna pravila. Razdoblje u kojem registri trebaju zabilježiti i učiniti javno dostupnima izmjene dokumenata i informacija trebalo bi početi od datuma na koji su provedene sve formalnosti potrebne za podnošenje, uključujući provjeru zakonitosti kojom se potvrđuje da su dokumenti u skladu s nacionalnim pravom. Takve formalnosti trebao bi obavljati registar bez nepotrebne odgode, a trgovačko društvo trebalo bi biti obaviješteno o njihovu očekivanom trajanju. Rok za registre trebao bi se moći produljiti u slučajevima iznimnih okolnosti koje bi mogle biti posljedica, na primjer, velikog broja dokumenata podnesenih registru ili nepredviđenih tehničkih problema. Rok za objavu računovodstvenih dokumenata propisan je Direktivom 2013/34/EU, a registri bi ih također trebali učiniti javno dostupnima bez nepotrebne odgode. Kako bi se dodatno osigurala točnost i ažurnost dokumenata i informacija o trgovačkim društvima u svim državama članicama, trebalo bi uvesti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije kao odgovor na nepoštovanje svake obveze objavljivanja iz ove Direktive, uključujući zakašnjelo podnošenje.

(23) Kako bi informacije o trgovačkim društvima u registrima bile ažurne, važno je utvrditi i ona trgovačka društva koja više ne ispunjavaju zahtjeve da ostanu upisana u poslovni registar. Iako države članice ne bi trebale biti obvezne provoditi periodične preglede, trebale bi imati uspostavljene transparentne postupke za provjeru statusa takvih trgovačkih društava u posebnim slučajevima u kojima postoje sumnje. Trgovačka društva mogu privremeno suspendirati svoje djelatnosti iz valjanih razloga, ali je važno da se njihov status u poslovnom registru ažurira u skladu s time. Na primjer, pokazatelji potrebe da se informacije o trgovačkom društvu u registru ažuriraju mogli bi uključivati činjenicu da trgovačko društvo nema funkcionalan upravni odbor kako je propisano nacionalnim pravom, da nije dostavilo računovodstvene dokumente ili da nekoliko godina nije obavljalo gospodarsku djelatnost. Slično tome, velik broj trgovačkih društava upisan na istoj adresi mogao bi upućivati na to da su neka od tih društava možda osnovana u svrhu zlouporabe. Odgovarajući postupci provjere u državama članicama trebali bi omogućiti trgovačkim društvima da objasne svoju situaciju i dostave potrebne podatke u razumnim rokovima te bi se njima trebalo osigurati da se u skladu s time ažurira status trgovačkog društva, poput podataka o tome da je trgovačko društvo ukinuto, brisano iz registra, likvidirano ili prestalo postojati, da je u postupku u slučaju nesolventnosti odnosno da je gospodarski aktivno ili neaktivno, kako je definirano nacionalnim pravom i ako su takvi podaci zabilježeni u nacionalnom registru. Ti postupci provjere trebali bi, kao krajnju mjeru, omogućiti i brisanja trgovačkog društva iz registra u skladu s postupcima utvrđenima nacionalnim pravom. Informacije o tim postupcima provjere trebale bi biti javno dostupne u skladu s Direktivom (EU) 2017/1132.

(24) Trgovačka društva trebala bi na unutarnjem tržištu jednostavnim i pouzdanim sredstvima, koja druge države članice priznaju u prekograničnom kontekstu, moći dokazati da je njihovo trgovačko društvo zakonito osnovano u državi članici. Stoga bi trebalo uspostaviti usklađenu EU potvrdu o trgovačkom društvu. Trgovačka društva mogla bi podnijeti zahtjev za takvu EU potvrdu o trgovačkom društvu pri njihovu nacionalnom poslovnom registru ili putem sustava povezivanja registara, u različite svrhe, među ostalim za upravne postupke pred nacionalnim tijelima ili Unijinim institucijama i tijelima i u sudskim postupcima u drugim državama članicama. Takvu EU potvrdu o trgovačkom društvu trebali bi izdavati i ovjeravati nacionalni poslovni registri, ona bi trebala biti dostupna na svim službenim jezicima Unije i trebala bi uključivati ključne informacije o trgovačkom društvu koje trgovačka društva upotrebljavaju u prekograničnim situacijama, uključujući, na primjer, tvrtku, sjedište, pravne zastupnike ili djelatnost trgovačkog društva. EU potvrdom o trgovačkom društvu ne bi se trebali dovodili u pitanje nacionalni izvadci i potvrde. Elektronička EU potvrda o trgovačkom društvu trebala bi se autentificirati upotrebom usluga povjerenja

kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([11]). Kako bi se olakšale prekogranične aktivnosti trgovačkih društava i što je više moguće smanjili njihovi troškovi, u svim državama članicama trebalo bi osigurati da trgovačko društvo može besplatno dobiti vlastitu EU potvrdu o trgovačkom društvu. Istodobno, s obzirom na raznolikost modela financiranja poslovnih registara, uključujući registre koji se u potpunosti financiraju vlastitim sredstvima, važno je osigurati da nijedna mjera koja proizlazi iz ove Direktive ozbiljno ne dovede u pitanje financiranje registara. Stoga bi državama članicama trebalo dopustiti da naplaćuju naknadu za pružanje EU potvrda o trgovačkom društvu ako bi njihovo besplatno pružanje imalo znatan negativan učinak na prihode njihovih poslovnih registara. U svakom slučaju, svako trgovačko društvo trebalo bi moći besplatno dobiti svoju EU potvrdu o trgovačkom društvu najmanje jednom u kalendarskoj godini. Treće strane, uključujući nadležna tijela, kojima su potrebne pouzdane i bitne informacije o trgovačkim društvima također bi trebale moći podnijeti zahtjev za EU potvrdu o trgovačkom društvu za određeno trgovačko društvo. Podrijetlo i vjerodostojnost EU potvrde o trgovačkom društvu u papirnatom obliku trebali bi se moći elektronički provjeriti, na primjer, s pomoću broja protokola koji odgovara izvornom dokumentu u registru ili provjerom digitalnog potpisa tijela izdavatelja pohranjenog u kodu za brzi odgovor (QR kôd) koji se nalazi na tom dokumentu. Registri i nadležna tijela u drugim državama članicama trebali bi prihvaćati EU potvrdu o trgovačkom društvu u skladu s ovom Direktivom.

(25) Direktiva (EU) 2017/1132 sadržava mjere kojima se osigurava ne samo da se informacije o trgovačkim društvima objavljuju javno već i da se treće strane mogu osloniti na njih. Osim toga, Direktivom (EU) 2019/1151 uvedeni su obvezni standardi nadzora u vezi s osnivanjem trgovačkih društava u potpunosti putem interneta i upisom podružnica u registar u potpunosti putem interneta. Ovom se Direktivom predviđa sveobuhvatan skup mjera koje će dodatno doprinijeti osiguravanju točnosti i ažurnosti dokumenata i informacija o trgovačkim društvima u registrima. Odredbe iz ove Direktive za olakšavanje prekogranične uporabe dokumenata i informacija o trgovačkim društvima temelje se na tim već postojećim standardima nadzora kao i na sveobuhvatnom skupu mjera uvedenom ovom Direktivom kako bi se osigurala točnost i pouzdanost informacija o trgovačkim društvima.

(26) Kako bi se suzbile prijevare i zlouporabe, državama članicama trebalo bi dopustiti da odbiju kao dokaz prihvatiti informacije ili dokumente o trgovačkom društvu iz registra druge države članice ako nadležno tijelo ima opravdane razloge za sumnju u prijevaru ili zlouporabu u vezi s osnivanjem ili daljnjim postojanjem tog trgovačkog društva ili s drugim informacijama o tom trgovačkom društvu. Međutim, takvu mogućnost ne bi trebalo tumačiti na način da podrazumijeva opće načelo uzajamnog priznavanja u odnosu na sve dokumente i informacije pohranjene u nacionalnim poslovnim registrima. U slučajevima sumnje na prijevaru ili zlouporabu nadležno tijelo trebalo bi, kao prvi korak, savjetovati se s registrom koji je dostavio informacije ili je izdao dokumente kako bi zatražilo njegovo mišljenje. Informacije ili dokumenti o trgovačkom društvu iz registra u drugoj državi članici ne bi se trebali sustavno odbijati, nego samo iznimno, na pojedinačnoj osnovi, ako je to opravdano razlozima od javnog interesa radi sprečavanja prijevare ili zlouporabe. Ako su dostavljene informacije ili dokumenti odbijeni, nadležno tijelo trebalo bi obavijestiti registar koji je dostavio informacije ili dokumente, na primjer putem relevantne kontaktne točke kao što je predviđeno ovom Direktivom. Države članice trebale bi osigurati da različiti pristupi među državama članicama u pogledu načina provedbe preventivne provjere ili razlike u pravnim sustavima i pravnim tradicijama država članica ne služe kao osnova za odbijanje.

(27) Kako bi se dodatno olakšali prekogranični postupci za trgovačka društva te pojednostavnile i smanjile formalnosti, kao što su apostil ili prevođenje, trebalo bi uspostaviti digitalnu punomoć EU-a. Digitalna punomoć EU-a trebala bi se temeljiti na višejezičnom zajedničkom europskom predlošku koji trgovačka društva mogu odabrati kako bi ovlastila osobu za zastupanje trgovačkog društva u posebnim postupcima s prekograničnom dimenzijom u okviru područja primjene ove Direktive. Taj predložak trebao bi uključivati barem polja za podatke u pogledu opsega zastupanja, osobi ovlaštenoj za zastupanje trgovačkog društva i vrsti zastupanja. Digitalna punomoć EU-a bila bi sastavljena u skladu s nacionalnim pravnim zahtjevima. Trebalo bi je prihvatiti kao dokaz o pravu ovlaštene osobe da zastupa trgovačko društvo. Time se ne bi smjela dovoditi u pitanje nacionalna pravila koja se odnose na osnivanje trgovačkih društava i ograničenja upotrebe punomoći općenito. Digitalna punomoć EU-a trebala bi ispunjavati zahtjeve u pogledu elektroničke potvrde atributa utvrđene u Uredbi (EU) 2024/1183 Europskog parlamenta i Vijeća ([12]) i tehničke specifikacije europske lisnice za digitalni identitet kako bi se osiguralo zajedničko rješenje

([11]) Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

([12]) Uredba (EU) 2024/1183 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 u pogledu uspostave europskog okvira za digitalni identitet (SL L, 2024/1183, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj).

s većom prilagođenošću korisnicima. Time bi se doprinijelo smanjenju administrativnog i financijskog opterećenja za države članice smanjenjem rizika od razvoja usporednih sustava koji nisu interoperabilni u cijeloj Uniji.

(28) Digitalnom punomoći EU-a uspostavljenom na temelju ove Direktive ne dovode se u pitanje nacionalna pravila o pravnom i zakonskom zastupanju ni bilo koja druga vrsta punomoći. Digitalna punomoć EU-a trebala bi postojati samo u digitalnom obliku i trebala bi se autentificirati upotrebom usluga povjerenja kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 910/2014. Iako se u skladu s Direktivom (EU) 2017/1132 informacije o pravnim zastupnicima moraju objaviti u poslovnim registrima, države članice trebale bi moći slobodno odabrati hoće li zahtijevati da se određena digitalna punomoć EU-a podnese poslovnom registru ili drugom registru u skladu s nacionalnim pravom. Kako bi se prevladale jezične prepreke i olakšala njihova upotreba, predlošci za EU potvrdu o trgovačkom društvu i za digitalnu punomoć EU-a trebali bi biti dostupni na portalu na svim službenim jezicima Unije.

(29) Trgovačka društva često se suočavaju s poteškoćama i administrativnim preprekama povezanima s uporabom informacija o trgovačkim društvima, koje su već dostupne u njihovu nacionalnom poslovnom registru, u prekograničnim situacijama, među ostalim u postupcima pred nadležnim tijelima ili sudskim postupcima u drugoj državi članici. Podaci o trgovačkim društvima dostupni u registru jedne države članice često se ne prihvaćaju u drugoj državi članici bez opterećujućih formalnosti koje stvaraju troškove i uzrokuju kašnjenja. Stoga, kako bi se olakšale prekogranične aktivnosti na unutarnjem tržištu, države članice trebale bi osigurati da se ne zahtijeva legalizacija ili slična formalnost, kao što je apostil, u pogledu ovjerenih preslika dokumenata i informacija o trgovačkim društvima dobivenih iz registara. Isti bi se pristup trebao primjenjivati i na dokumente i informacije koji se razmjenjuju putem sustava povezivanja registara, kao što su potvrde koje prethode postupku, kao i na javnobilježničke isprave ili administrativne dokumente u postupcima u okviru područja primjene ove Direktive koji se upotrebljavaju u prekograničnom kontekstu. Takvi postupci uključuju osnivanje trgovačkih društava i upis podružnica u registar u drugoj državi članici, prekogranična preoblikovanja, spajanja i podjele.

(30) Istodobno, kako bi se spriječile prijevare ili krivotvorenje, nadležna tijela države članice u kojoj se dokument ili informacije o trgovačkom društvu predočuju, ako imaju opravdanu sumnju u njihovo podrijetlo ili vjerodostojnost, trebala bi moći provjeriti dokument ili informacije putem registra izdavatelja ili putem registra u svojoj državi članici koji bi mogao razmijeniti informacije o vjerodostojnosti isprave putem sustava povezivanja registara. U tu bi svrhu države članice trebale obavijestiti Komisiju o elektroničkoj adresi koja će se upotrebljavati kao nacionalna kontaktna točka. Takva razmjena informacija trebala bi doprinijeti uzajamnom povjerenju i suradnji među državama članicama na unutarnjem tržištu.

(31) Akti o osnivanju trgovačkih društava ponekad su sastavljeni na dva ili više jezika, od kojih je jedan često službeni jezik Unije koji uglavnom razumije najveći mogući broj prekograničnih korisnika. Trgovačka društva na svojim internetskim stranicama često dobrovoljno objavljuju i prijevod svojeg akta o osnivanju na takav jezik. Osim toga, sve više informacija o trgovačkim društvima sadržanih u aktima o osnivanju zasebno je dostupno i lako utvrdivo uz pomoć višejezičnih oznaka putem sustava povezivanja registara. Informacije o trgovačkim društvima pohranjuju se i u poslovnim registrima u strojno čitljivom formatu koji se može pretraživati ili kao strukturirani podaci, u skladu s odredbama uvedenima Direktivom (EU) 2019/1151, čime će se olakšati strojno prevođenje takvih podataka. Te promjene olakšavaju pregledavanje i uporabu takvih informacija o trgovačkim društvima u prekograničnim situacijama bez potrebe za prevođenjem. Stoga je cilj ove Direktive pojednostavniti prekograničnu uporabu informacija o trgovačkim društvima smanjenjem potrebe za prijevodom, a posebno ovjerenim prijevodom.

(32) Nadležna tijela koja trebaju provjeriti određene informacije o trgovačkom društvu iz druge države članice trebala bi prvo pregledati potrebne informacije u EU potvrdi o trgovačkom društvu ili putem sustava povezivanja registara, umjesto da zatraže prijevod cijelog dokumenta koji sadržava takve određene informacije. To ne bi utjecalo na pravo država članica da zahtijevaju neovjereni prijevod na jedan od svojih službenih jezika ako im je potreban cijeli dokument u kontekstu određenog postupka. Kad je riječ o ovjerenim prijevodima, kao opće načelo, pravni zahtjevi za izradu takvih prijevoda akta o osnivanju ili drugih dokumenata koje dostavlja poslovni registar trebali bi biti ograničeni na ono što je nužno, a ovjereni prijevodi trebali bi se zahtijevati samo u posebnim slučajevima. Međutim, ovjereni prijevod mogao bi se zahtijevati, na primjer, ako se dokumenti javno objavljuju u registru, u skladu s Direktivom (EU) 2017/1132 ili u kontekstu sudskih postupaka.

(33) Kako bi se povećala transparentnost, olakšao pristup informacijama o trgovačkim društvima i poboljšala prekogranična povezanost među javnim upravama na unutarnjem tržištu, važno je povezati već funkcionalne sustave povezivanja na razini Unije koji sadržavaju važne informacije o trgovačkim društvima. Stoga bi sustav povezivanja registara (BRIS) trebalo povezati sa sustavom međupovezivanja registara stvarnog vlasništva (BORIS), uspostavljenim Direktivom (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ([13]) kako je izmijenjena Direktivom

([13]) Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ, (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

(EU) 2018/843 Europskog parlamenta i Vijeća ([14]), kojim se povezuju nacionalni središnji registri koji sadržavaju informacije o stvarnim vlasnicima trgovačkih društava i drugih pravnih subjekata, trustova i drugih vrsta pravnih aranžmana, te sa sustavom međusobne povezanosti registara nesolventnosti (IRI), uspostavljenim u skladu s Uredbom (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća ([15]). EUID bi se trebao upotrebljavati za povezivanje informacija o određenom trgovačkom društvu u svim tim sustavima. Međutim, takva veza između sustava ne bi trebala utjecati na pravila i zahtjeve u pogledu pristupa informacijama utvrđene u relevantnim okvirima za uspostavu tih registara i međusobnog povezivanja. Na primjer, to znači da bi korisnik BRIS-a trebao moći pristupiti BORIS-u samo ako ima pravo pristupa BORIS-u u skladu s njegovim pravilima i zahtjevima.

(34) Kako bi se trgovačkim društvima, a posebno MSP-ovima, pomoglo da lakše prošire svoje poslovne aktivnosti preko granica, trebalo bi razraditi načelo „samo jednom" u slučajevima kad trgovačka društva registriraju podružnice u drugoj državi članici. Kao i u slučaju prekograničnog osnivanja društva kćeri, primjena načela „samo jednom" na podružnice znači da bi registar podružnice trebao elektroničkim putem preuzeti informacije o trgovačkom društvu koje upisuje prekograničnu podružnicu iz registra trgovačkog društva putem sustava povezivanja registara. Ta razmjena informacija, kao i u slučaju svake druge razmjene informacija među registrima putem sustava povezivanja registara, odvijat će se sigurnim prijenosom među nacionalnim registrima kako bi se osiguralo da su informacije pouzdane i da ne zahtijevaju ovjeru ili podvrgavanje legalizaciji ili sličnu formalnost. Alternativno, registar podružnice mogao bi pristupiti informacijama o trgovačkom društvu izravno putem sustava povezivanja registara putem portala ili u nacionalnom registru tog trgovačkog društva.

(35) Iako su informacije o prekograničnim podružnicama društava kapitala iz EU-a već dostupne putem sustava povezivanja registara, informacije o podružnicama društava koja nisu iz EU-a nisu, čak i ako su već objavljene u nacionalnim registrima u skladu s Direktivom (EU) 2017/1132. Kako bi se dionicima olakšao pristup takvim informacijama na razini Unije, informacije o takvim podružnicama trgovačkih društava iz trećih zemalja trebale bi biti dostupne putem sustava povezivanja registara, a neke od tih informacija trebale bi biti dostupne besplatno, kao što je već slučaj s prekograničnim podružnicama društava kapitala iz EU-a.

(36) Dokumenti i informacije o trgovačkim društvima, uključujući informacije o pravnim zastupnicima, barem o glavnim članovima u društvima osoba kao i drugim osobama koje mogu zakonito zastupati trgovačko društvo, trebali bi biti javno dostupni u poslovnim registrima kako bi se osigurala pravna sigurnost u poslovanju između trgovačkih društava i trećih strana. Posebno je važno da treće strane, kao što su vjerovnici, ulagatelji i poslovni partneri, ali i nadležna tijela i sudovi, imaju potpunu pravnu sigurnost u pogledu osobe koja je imenovana da djeluje u ime trgovačkog društva i koja je ovlaštena sklapati ugovore ili poslovati u ime trgovačkog društva. Članovi u društvu osoba često su ovlašteni zastupati društvo osoba u poslovanju s trećim stranama i u sudskim postupcima. Slično tome, radi zaštite trećih osoba, kad sve dionice društva kapitala drži jedini dioničar, identitet tog jedinog dioničara, koji može biti fizička ili pravna osoba, mora biti javno dostupan u poslovnom registru kada se osnivaju takva trgovačka društva ili kada se promijeni jedini dioničar. S obzirom na to da jedini dioničar može, na primjer, izvršavati ovlasti glavne skupštine trgovačkog društva ili sklapati ugovore s trgovačkim društvom koje zastupa, treće strane trebale bi moći identificirati takvog jedinog dioničara kako bi identificirale osobu koja ima kontrolu nad trgovačkim društvom ili zastupa trgovačko društvo. Stoga bi takve osobe trebalo nedvojbeno identificirati.

(37) Kako bi se poboljšalo funkcioniranje unutarnjeg tržišta, treće strane moraju imati pristup informacijama o trgovačkim društvima u svojoj državi članici, ali i informacijama o trgovačkim društvima u drugoj državi članici. Kao i u slučaju domaće situacije, treće strane moraju imati pravnu sigurnost u pogledu pravnih zastupnika, članova u društvima osoba i drugih osoba koje mogu zakonito zastupati trgovačko društvo te u pogledu jedinih dioničara trgovačkih društava u drugim državama članicama. Stoga bi takve informacije trebale biti dostupne na razini Unije putem sustava povezivanja registara, koji omogućuje pristup takvim informacijama na više jezika i na usporediv

([14]) Direktiva (EU) 2018/843 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU (SL L 156, 19.6.2018., str. 43.).

([15]) Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (SL L 141, 5.6.2015., str. 19.).

način, čime se osigurava jednaka razina zaštite trećih strana u prekograničnim situacijama. Kako bi se osigurala pravna sigurnost u pogledu identiteta pravnih zastupnika, članova u društvima osoba i drugih osoba koje mogu zakonito zastupati trgovačko društvo, kao i jedinih dioničara, potrebno je da se takve osobe mogu nedvojbeno identificirati. Potreba za sigurnošću u pogledu točnog identiteta takvih osoba posebno je velika u prekograničnim situacijama u kojima sustav povezivanja registara omogućuje pristup takvim informacijama o svim društvima kapitala i trgovačkim društvima osoba. S obzirom na to da nacionalni sustavi imaju različite pristupe identifikaciji takvih osoba, potrebno je uskladiti kategorije osobnih podataka kojima se može pristupiti na razini Unije. Iako su imena i prezimena takvih osoba osobni podaci koji služe njihovoj identifikaciji, imena i prezimena ne jamče jedinstvenu identifikaciju u svim slučajevima te ih stoga treba dopuniti dodatnim informacijama. U tom pogledu ne bi bilo dovoljno dodati samo godinu rođenja s obzirom na raširenost određenih imena i prezimena, u pojedinačnom obliku i u kombinacijama, u državama članicama te na činjenicu da popularnost određenih imena često slijede godišnje cikluse, što znači da se u istoj godini rode mnoge osobe s istim imenima. Stoga je nužno i razmjerno zahtijevati da registri stave na raspolaganje puni datum rođenja odnosno jednakovrijedne informacije za one države članice koje ne upisuju puni datum rođenja u nacionalni registar. Takav bi zahtjev omogućio nedvojbenu identifikaciju pravnih zastupnika, članova u društvima osoba i drugih osoba koje mogu zakonito zastupati trgovačko društvo, kao i jedinih dioničara.

(38) Države članice trebale bi obrađivati sve osobne podatke pravnih zastupnika, članova u društvima osoba i drugih osoba koje mogu zakonito zastupati trgovačko društvo te o jedinim dioničarima, uključujući osobne podatke koji će biti javno dostupni u registrima, u skladu s Uredbom (EU) 2016/679. Komisija bi trebala obrađivati osobne podatke u kontekstu ove Direktive u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ([16]). Države članice i Komisija trebale bi prije svega provoditi odgovarajuće mjere za zaštitu podataka kako bi se osiguralo da je obrada osobnih podataka za potrebe ove Direktive ograničena na ono što je nužno za postizanje njezinih ciljeva.

(39) Kako bi se osiguralo da svi građani Unije imaju koristi od stavljanja na raspolaganje većeg broja informacija o trgovačkim društvima u poslovnim registrima, ključno je da se takve informacije osobama s invaliditetom osiguraju u pristupačnim oblicima. Na temelju članka 9. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, države stranke trebaju poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurale da osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugima mogu među ostalim pristupiti informacijama i komunikacijama, uključujući informacijske i komunikacijske tehnologije i sustavima te drugim uslugama i prostorima otvorenima ili namijenjenima javnosti. U tom se pogledu Direktivom (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća ([17]) utvrđuju opći zahtjevi za pristupačnost internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora kako bi ih se učinilo pristupačnijima korisnicima, posebno osobama s invaliditetom, te kako bi se potaknula interoperabilnost. Tom direktivom države članice potiču se da prošire njezinu primjenu na privatne subjekte koji nude usluge i prostore otvorene ili namijenjene javnosti. Nadalje, Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća ([18]) sadržava zahtjeve za pristupačnost određenih proizvoda i usluga, uključujući njihove internetske stranice i povezane informacije. S obzirom na raznolikost tijela odgovornih za upravljanje poslovnim registrima, od sudova i upravnih tijela do privatnih subjekata, te na različite aktivnosti koje provode poslovni registri, trebalo bi procijeniti jesu li potrebne posebne mjere kako bi se osobama s invaliditetom osigurao pristup informacijama o trgovačkim društvima koje pružaju poslovni registri u svim državama članicama na ravnopravnoj osnovi s drugim korisnicima.

(40) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, to jest povećanje količine i poboljšanje pouzdanosti dokumenata i informacija o trgovačkim društvima dostupnih u poslovnim registrima ili putem sustava povezivanja registara te omogućavanje izravne uporabe podataka o trgovačkim društvima dostupnih u poslovnim registrima pri osnivanju prekograničnih podružnica i društava kćeri te u drugim prekograničnim aktivnostima i situacijama, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se oni zbog opsega i učinaka potrebnog djelovanja na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

([16]) Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

([17]) Direktiva (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora (SL L 327, 2.12.2016., str. 1.).

([18]) Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga (SL L 151, 7.6.2019., str. 70.).

(41) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima ([19]), države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.

(42) Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Direktive. U skladu sa stavkom 22. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ([20]), ta bi se evaluacija trebala temeljiti na pet kriterija učinkovitosti, djelotvornosti, važnosti, usklađenosti i dodane vrijednosti te bi trebala biti temelj za procjene učinka mogućih daljnjih djelovanja. Evaluacija bi trebala obuhvaćati praktično iskustvo s EU potvrdom o trgovačkom društvu, digitalnu punomoć EU-a, smanjene formalnosti u prekograničnim situacijama za trgovačka društva, djelotvornost preventivnih nadzora i provjera zakonitosti i osiguravanja besplatnih informacija putem sustava povezivanja registara te primjenu zahtjevâ za objavljivanje za društva osoba. Informacije o mjestu središnje uprave i glavnom mjestu poslovanja važne su za povećanje transparentnosti, a time i jačanje pravne sigurnosti u pogledu poslovnih odnosa trgovačkih društava iz Unije. Komisija bi stoga također trebala ocijeniti bi li takve informacije trebalo objaviti u nacionalnom registru i staviti na raspolaganje putem sustava povezivanja registara, kao i kako definirati te koncepte kako bi se osiguralo njihovo ujednačeno razumijevanje u cijeloj Uniji. Osim toga, Komisija bi trebala procijeniti potencijal za međusektorsku interoperabilnost sustava povezivanja registara i drugih sustava kojima se osiguravaju mehanizmi za suradnju među nadležnim tijelima, primjerice u područjima oporezivanja, socijalne sigurnosti ili tehničkog sustava temeljenog na načelu „samo jednom" uspostavljenog Uredbom (EU) 2018/1724, u cilju poboljšavanja prekogranične povezanosti javnih uprava na unutarnjem tržištu. Važnost međusektorske interoperabilnosti istaknuta je i u Uredbi (EU) 2024/903 Europskog parlamenta i Vijeća ([21]) i u Komunikaciji Komisije od 18. studenoga 2022. naslovljenoj „Komunikacija o ojačanoj politici interoperabilnosti javnog sektora – Povezivanje javnih usluga, podupiranje javnih politika i ostvarivanje javnih koristi za ‚interoperabilnu Europu'". Komisija bi trebala procijeniti i potrebu za uvođenjem dodatnih mjera kako bi se u potpunosti odgovorilo na potrebe osoba s invaliditetom pri pristupu informacijama o trgovačkim društvima iz poslovnih registara. Komisija bi trebala procijeniti bi li područje primjene odredaba o skupinama društava trebalo proširiti na druge kategorije ili vrste skupina i druge subjekte te bi li vizualni prikazi strukture skupine trebali biti javno dostupni putem sustava povezivanja registara. Naposljetku, Komisija bi trebala procijeniti bi li zadruge, koje imaju važnu ulogu u mnogim državama članicama, trebalo uključiti u područje primjene ove Direktive, uzimajući u obzir njihove posebne značajke.

(43) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje 17. svibnja 2023. ([22]).

(44) Direktivu 2009/102/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([23]) i Direktivu (EU) 2017/1132 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjena Direktive 2009/102/EZ

Članak 3. Direktive 2009/102/EZ zamjenjuje se sljedećim:

([19]) SL C 369, 17.12.2011., str. 14.
([20]) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.
([21]) Uredba (EU) 2024/903 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. ožujka 2024. o utvrđivanju mjera za visoku razinu interoperabilnosti javnog sektora u Uniji (Akt o interoperabilnoj Europi) (SL L, 2024/903, 22.3.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).
([22]) SL C 253, 18.7.2023., str. 8.
([23]) Direktiva 2009/102/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. iz područja prava trgovačkih društava o društvima s ograničenom odgovornošću s jednim članom (SL L 258, 1.10.2009., str. 20.).

„*Članak 3.*

Kad trgovačko društvo postane trgovačko društvo s jednim članom jer sve njegove udjele drži jedna osoba, ta činjenica, zajedno s identitetom jedinog člana, mora se zabilježiti u spis ili unijeti u registar kako je navedeno u članku 16. stavcima 1. i 2. Direktive (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća (*) i učiniti javno dostupnom putem sustava povezivanja registara iz članka 16. stavka 1. te direktive.

Članak 18. i članak 19. stavak 1. Direktive (EU) 2017/1132 primjenjuju se *mutatis mutandis*.

(*) Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).".

Članak 2.

Izmjene Direktive (EU) 2017/1132

Direktiva (EU) 2017/1132 mijenja se kako slijedi:

1. naslov glave I. zamjenjuje se sljedećim:

„**OPĆE ODREDBE I OSNIVANJE TE FUNKCIONIRANJE TRGOVAČKIH DRUŠTAVA**";

2. članak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) iza druge alineje umeće se sljedeća alineja:

„— zajedničkim skupom pravila o preventivnom nadzoru dokumenata i informacija o trgovačkom društvu;";

(b) iza treće alineje umeće se sljedeća alineja:

„— zahtjevima za objavljivanje u odnosu na društva osoba;";

3. u glavi I. poglavlju II. naslov odjeljka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„NIŠTAVOST TRGOVAČKOG DRUŠTVA I VALJANOST NJEGOVIH OBVEZA";

4. u članku 7. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Mjere koordiniranja propisane ovim odjeljkom primjenjuju se na zakone i druge propise država članica koji se odnose na vrste trgovačkih društava navedene u Prilogu II. i, ako je navedeno, *mutatis mutandis* na vrste trgovačkih društava navedene u Prilogu II.B.";

5. članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 10.*

Preventivni nadzor

1. Države članice osiguravaju preventivni upravni, sudski ili javnobilježnički nadzor, odnosno bilo koju kombinaciju tih nadzora, akta o osnivanju i statutâ trgovačkih društava navedenih u prilozima II. i II.B u trenutku njihova osnivanja te svih izmjena tih dokumenata. Tim se zahtjevom ne dovode u pitanje nacionalni zakoni kojima se, u skladu s pravnim sustavima država članica, zahtijeva da se ti dokumenti sastavljaju i ovjeravaju u odgovarajućem pravnom obliku.

2. Države članice osiguravaju da se njihovim zakonima o osnivanju trgovačkih društava navedenih u prilozima II. i II.B utvrđuje postupak za provjeru zakonitosti akta o osnivanju trgovačkog društva i njegovih statuta ako su sadržani u zasebnom aktu. Države članice osiguravaju da se provjera zakonitosti provodi i u slučaju bilo kakve izmjene tih dokumenata.

Provjerom zakonitosti iz prvog podstavka provjerava se barem sljedeće:

(a) jesu li ispunjeni formalni zahtjevi u odnosu na akt o osnivanju i na statute ako su sadržani u zasebnom aktu te, ako su upotrijebljeni obrasci iz članka 13.h, jesu li pravilno upotrijebljeni;

(b) je li uključen obvezni minimalni sadržaj;

(c) jesu li ispunjeni materijalnopravni zahtjevi; i

(d) jesu li doprinosi, u obliku plaćanja u gotovini ili u naravi, predviđeni u skladu s nacionalnim pravom.

3. Ako se za osnivanje trgovačkih društava navedenih u Prilogu II.B ili u trenutku njihova upisa u registar nacionalnim pravom ne zahtijeva sastavljanje akata o osnivanju i statutâ, postupak provjere zakonitosti uključuje formalne i materijalne provjere dokumenata ili informacija koji se nacionalnim pravom zahtijevaju za prijavu za unos takvih trgovačkih društava u registar.

4. Stavci 1., 2. i 3. primjenjuju se na sve postupke koji se obavljaju u potpunosti putem interneta i na postupke koji se ne obavljaju u potpunosti putem interneta.”;

6. u glavi I. naslov poglavlja III. zamjenjuje se sljedećim:

„**Postupci koji se obavljaju putem interneta i drugi postupci (osnivanje, upis u registar te podnošenje dokumenata i podataka), objavljivanje podataka i registri**”;

7. članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 13.*

Područje primjene

Mjere koordiniranja propisane ovim odjeljkom i odjeljkom 1.A primjenjuju se na zakone i druge propise država članica koji se odnose na vrste trgovačkih društava navedene u Prilogu II. i, ako je navedeno, na vrste trgovačkih društava navedene u prilozima I., II.A. i II.B.”;

8. u članku 13.a dodaju se sljedeće točke:

„7. ‚matično društvo’ znači trgovačko društvo koje kontrolira jedno ili više društava kćeri;

8. ‚krajnje matično društvo’ znači matično društvo koje nije pod kontrolom drugog trgovačkog društva;

9. ‚matično društvo posrednik’ znači matično društvo uređeno pravom države članice koje nije pod kontrolom drugog trgovačkog društva uređenog pravom države članice i koje nije krajnje matično društvo;

10. ‚društvo kći’ znači trgovačko društvo koje je pod kontrolom matičnog društva;

11. ‚skupina’ znači krajnje matično društvo i sva njegova društva kćeri;

12. ‚legalizacija’ znači formalnost potvrđivanja vjerodostojnosti potpisa nositelja javne službe na dokumentu, svojstva u kojem je djelovao potpisnik tog dokumenta te, prema potrebi, identiteta žiga ili pečata na tom dokumentu;

13. ‚slična formalnost’ znači dodavanje apostila predviđenoga Konvencijom o apostilu.”;

9. u članku 13.b stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(c) europska lisnica za digitalni identitet kako je predviđena u Uredbi (EU) 2024/1183 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) 2024/1183 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 u pogledu uspostave europskog okvira za digitalni identitet (SL L, 2024/1183, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj).”;

10. članak 13.c mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Prvi podstavak ovog stavka primjenjuje se ne dovodeći u pitanje pravila o preventivnom nadzoru iz članka 10.”;

(b) u stavku 3. dodaje se sljedeći podstavak:

„Prvi podstavak ovog stavka primjenjuje se ne dovodeći u pitanje članke 16.b, 16.c, 16.d i 16.g.”;

11. članak 13.f mijenja se kako slijedi:

(a) dodaje se sljedeća točka:

„(e) pravila iz članka 15. o podnošenju izmjena dokumenata i informacija u registrima iz članka 16. te o ažuriranju tih dokumenata i informacija.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„Države članice osiguravaju da informacije iz prvog stavka uključuju, *mutatis mutandis*, informacije koje se odnose i na trgovačka društva navedena u Prilogu II.B.”;

12. članak 13.g mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„2.a Ako trgovačko društvo navedeno u prilozima II. ili II.B osniva trgovačko društvo u drugoj državi članici, države članice osiguravaju da to društvo ne podliježe zahtjevima za dostavu dokumenata i informacija relevantnih za postupak osnivanja koji su dostupni u registru države članice u koji je to trgovačko društvo upisano. Države članice osiguravaju da registar države članice u kojoj se trgovačko društvo osniva preuzima takve dokumente i informacije razmjenom informacija putem sustava povezivanja registara iz članka 22. Taj registar može preuzeti EU potvrdu o trgovačkom društvu u skladu s člankom 16.b i Registar države članice u kojoj se trgovačko društvo osniva ujedno može izravno pristupiti dokumentima i informacijama koji su dostupni u sustavu povezivanja registara putem portala ili u registru države članice u kojem je upisano trgovačko društvo osnivač.

Ako su bilo koje tijelo ili osoba ili subjekt ovlašteni u skladu s nacionalnim pravom za rješavanje bilo kojeg aspekta osnivanja trgovačkog društva, a dokumenti i informacije iz prvog podstavka potrebni su za obavljanje takvih zadaća, registar države članice u kojoj se trgovačko društvo osniva dostavlja, na zahtjev, dokumente i informacije preuzete na temelju prvog podstavka tom tijelu, osobi ili subjektu, osim ako su takvi dokumenti i informacije besplatno javno dostupni putem sustava povezivanja registara.”;

(b) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) zahtjevi za provjeru zakonitosti djelatnosti trgovačkog društva u skladu s nacionalnim pravom;”;

ii. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) zahtjevi za provjeru zakonitosti tvrtke trgovačkog društva u skladu s nacionalnim pravom;”;

(c) u stavku 4. točka (a) briše se;

13. u članku 13.h stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice osiguravaju da obrasce iz stavka 1. ovog članka mogu upotrebljavati podnositelji zahtjeva u okviru postupka osnivanja trgovačkog društva putem interneta iz članka 13.g.”;

14. članak 13.j mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice osiguravaju da se dokumenti i informacije, uključujući sve njihove izmjene, mogu podnijeti putem interneta registru u koji je trgovačko društvo upisano. Taj se zahtjev primjenjuje i na trgovačka društva navedena u Prilogu II.B.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Članak 10. stavci 1., 2. i 3. te članak 13.g stavci 2., 3., 4. i 5. primjenjuju se *mutatis mutandis* na podnošenje dokumenata i informacija putem interneta. Članak 10. stavci 1., 2. i 3. primjenjuju se na dokumente i informacije iz tog članka.”;

15. umeće se sljedeći članak:

„*Članak 13.k*

Drugi oblici osnivanja trgovačkih društava i podnošenja dokumenata i informacija

1. Pravila utvrđena u članku 13.c, članku 13.g stavku 2.a, članku 13.g stavku 3. točkama (a), (d), (e) i (f), članku 13.g stavku 4. točkama (b) i (c), članku 13.g stavcima 5. i 7. te članku 28.a stavku 5.a primjenjuju se *mutatis mutandis* na oblike osnivanja trgovačkih društava navedenih u prilozima II. i II.B koji se ne obavljaju u potpunosti putem interneta.

Države članice osiguravaju utvrđivanje pravila za provjeru identiteta podnositeljâ zahtjeva u slučaju takvih drugih oblika osnivanja trgovačkih društava

2. Članak 10. stavci 1., 2. i 3. te članak 13.g stavci 2., 3., 4. i 5. primjenjuju se *mutatis mutandis* na sve oblike podnošenja dokumenata i informacija koji se ne obavljaju u potpunosti putem interneta, a koje upotrebljavaju trgovačka društva navedena u prilozima II. i II.B. Članak 10. stavci 1., 2. i 3. primjenjuju se na dokumente iz tog članka.”;

16. članak 14. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov članka 14. zamjenjuje se sljedećim:

„**Dokumenti i informacije koje moraju objavljivati društva kapitala”**;

(b) dodaje se sljedeća točka:

„(l) djelatnost trgovačkog društva, koja opisuje njegovu glavnu djelatnost ili djelatnosti, koja se može izraziti uporabom relevantne oznake statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici (NACE) ako se takva oznaka upotrebljava za potrebe registra na temelju primjenjivog nacionalnog prava i ako je djelatnost zabilježena u nacionalnom registru.”;

17. umeće se sljedeći članak:

„*Članak 14.a*

Dokumenti i informacije koje moraju objavljivati društva osoba

Države članice poduzimaju mjere koje su potrebne radi osiguravanja da vrste društava osoba navedene u Prilogu II.B obvezno objavljuju barem sljedeće dokumente i informacije:

(a) tvrtku društva osoba;

(b) pravni oblik društva osoba;

(c) sjedište ili ekvivalent društva osoba;

(d) registracijski broj društva osoba;

(e) najveći iznos odgovornosti ili doprinosa svakog komanditora, ako su te informacije zabilježene u nacionalnom registru;

(f) akt o osnivanju i statute ako su sadržani u zasebnom aktu, ako je podnošenje tih dokumenata u registar propisano nacionalnim pravom;

(g) sve izmjene akata iz točke (f), uključujući svako produljenje trajanja društva osoba ako je trajanje ograničeno;

(h) nakon svake izmjene akta o osnivanju ili statutâ iz točke (f), cjelokupan tekst akta o osnivanju ili statutâ prema zadnjoj izmjeni;

(i) podatke o članovima, direktorima ili drugim zakonskim zastupnicima koji su ovlašteni zastupati društvo osoba u poslovanju s trećim osobama i u sudskim postupcima te informacije o tome jesu li te osobe ovlaštene društvo osoba zastupati samostalno ili moraju djelovati zajednički ili, ako to nije primjenjivo, informacije o prirodi i opsegu ovlaštenja članova, direktora ili drugih zastupnika za zastupanje društva osoba te podatke o njima;

(j) ako se razlikuju od podataka iz točke (i), podatke o glavnim članovima i, u slučaju komanditnih društava, podatke o komanditorima, ako su podaci o potonjima javno dostupni u nacionalnom registru;

(k) računovodstvene dokumente za svaku financijsku godinu koji se moraju objavljivati u skladu s direktivama 86/635/EEZ, 91/674/EEZ te 2013/34/EU;

(l) likvidaciju društva osoba, ako su te informacije zabilježene u nacionalnom registru;

(m) svaku sudsku odluku kojom je utvrđena ništavost društva osoba, ako su te informacije zabilježene u nacionalnom registru;

(n) podatke o likvidatorima i njihovim ovlastima, ako su te informacije zabilježene u nacionalnom registru, osim ako te ovlasti izričito i isključivo proizlaze iz zakona ili statuta društva osoba;

(o) svaki završetak postupka likvidacije i, u državama članicama u kojima brisanje iz registra podrazumijeva pravne posljedice, svako takvo brisanje, ako su te informacije zabilježene u nacionalnom registru.”;

18. članak 15. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 15.

Ažurirani registri

1. Države članice imaju uspostavljene postupke kako bi se osiguralo da se ažuriraju dokumenti i informacije o trgovačkim društvima koji su navedeni u prilozima II. i II.B i pohranjeni u registrima iz članka 16.

2. Postupcima iz stavka 1. osigurava se barem:

(a) da se sve izmjene dokumenata i informacija u pogledu trgovačkih društava navedenih u prilozima II. i II.B podnesu u registar u roku od najviše 15 radnih dana od datuma tih izmjena; taj se rok ne primjenjuje na promjene računovodstvenih dokumenata iz članka 14. točke (f) i članka 14.a točke (k);

(b) da se sve promjene dokumenata i informacija u pogledu trgovačkih društava navedenih u prilozima II. i II.B unesu u registar i objave u skladu s člankom 16. stavkom 3. u roku od 10 radnih dana od datuma dovršetka svih formalnosti potrebnih za podnošenje tih izmjena, uključujući primitak svih dokumenata i informacija, koje su u skladu s nacionalnim pravom; iznimno, taj se rok može produljiti za pet radnih dana;

(c) registri se mogu savjetovati s drugim relevantnim tijelima ili registrima unutar postupovnog okvira utvrđenog nacionalnim pravom kako bi provjerili određene informacije o trgovačkom društvu.

3. Države članice imaju uspostavljene postupke za provjeru, u slučaju sumnje, ispunjavaju li trgovačka društva navedena u prilozima II. i II.B zahtjeve za nastavak upisa u registar. Pravila kojima se uređuju ti postupci uključuju mogućnost da trgovačko društvo ispravi relevantne informacije u razumnom roku, osiguravaju da se u skladu s tim u registru ažurira status trgovačkog društva, poput podataka o tome kada je trgovačko društvo ukinuto, brisano iz registra, likvidirano ili prestalo postojati, da je u postupku u slučaju nesolventnosti odnosno da je gospodarski aktivno ili neaktivno, kako je definirano nacionalnim pravom i ako su ti podaci zabilježeni u nacionalnim registrima, te, ako je to opravdano, uključuju mogućnost da se trgovačka društva brišu iz registra u skladu s nacionalnim pravom.”;

19. članak 16. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U svakoj državi članici otvara se spis u središnjem registru, trgovačkom registru ili registru trgovačkih društava (‚registar') za svako društvo navedeno u prilozima II. i II.B koje se u njoj registrira.

Države članice osiguravaju da trgovačka društva navedena u prilozima II. i II.B imaju europski jedinstveni identifikator (EUID) iz točke 9. Priloga Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/1042 (*), na temelju kojeg ih se može nedvojbeno identificirati u komunikaciji među registrima putem sustava povezivanja registara uspostavljenoga u skladu s člankom 22. (‚sustav povezivanja registara'). Taj EUID sadržava barem elemente koji omogućuju identifikaciju države članice u kojoj se nalazi registar, nacionalnog registra podrijetla i broja trgovačkog društva u tom registru te, prema potrebi, obilježja za sprječavanje pogrešaka pri identifikaciji.

(*) Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/1042 od 18. lipnja 2021. o utvrđivanju pravila za primjenu Direktive (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu tehničkih specifikacija i postupaka za sustav povezivanja registara i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe Komisije (EU) 2020/2244 (SL L 225, 25.6.2021., str. 7.).";

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„7. Stavci od 2. do 6. ovog članka primjenjuju se na sve dokumente i informacije iz članka 14.a.";

20. u članku 16.a dodaju se sljedeći stavci:

„5. Države članice osiguravaju da su elektroničke preslike i izvadci iz dokumenata i informacija dobiveni iz registra kompatibilni s europskom lisnicom za digitalni identitet kako je predviđeno u Uredbi (EU) 2024/1183.

6. Ovaj članak primjenjuje se *mutatis mutandis* na preslike svih dokumenata i informacija iz članka 14.a ili bilo kojeg njihova dijela.";

21. umeću se sljedeći članci:

„*Članak 16.b*

EU potvrda o trgovačkom društvu

1. Države članice osiguravaju da registri izdaju EU potvrde o trgovačkom društvu za društva navedena u prilozima II. i II.B. EU potvrda o trgovačkom društvu prihvaća se u svim državama članicama kao dovoljan dokaz, u trenutku njezina izdavanja, o osnivanju trgovačkog društva i o informacijama navedenima u stavku 2. odnosno stavku 3. ovog članka, koje su pohranjene u registru u koji je trgovačko društvo upisano.

2. EU potvrda o trgovačkom društvu za društva kapitala navedena u Prilogu II. uključuje sljedeće informacije:

(a) tvrtku ili tvrtke trgovačkog društva;

(b) pravni oblik trgovačkog društva;

(c) registracijski broj trgovačkog društva i države članice u kojoj je trgovačko društvo upisano u registar;

(d) EUID trgovačkog društva;

(e) sjedište trgovačkog društva;

(f) adresu za korespondenciju trgovačkog društva, kao što su elektronička ili poštanska adresa;

(g) datum upisa trgovačkog društva u registar;

(h) ako je to primjenjivo, iznos upisanog temeljnog kapitala trgovačkog društva;

(i) status trgovačkog društva, poput podataka o tome da je trgovačko društvo ukinuto, brisano iz registra, likvidirano ili prestalo postojati, da je u postupku u slučaju nesolventnosti odnosno da je gospodarski aktivno ili neaktivno, kako je definirano nacionalnim pravom i ako su takvi podaci zabilježeni u nacionalnom registru;

(j) imena, prezimena i datum rođenja, odnosno jednakovrijedne informacije ako taj datum nije zabilježen u nacionalnom registru, svih osoba koje je, kao tijelo ili kao članove takvog tijela, trgovačko društvo ovlastilo za zastupanje trgovačkog društva u poslovanju s trećim osobama i u sudskim postupcima, kao i informacije o tome smiju li osobe ovlaštene za zastupanje to činiti samostalno ili moraju djelovati zajednički.

(k) ako su osobe iz točke (j) pravne osobe, tvrtku, pravni oblik, EUID ili, ako EUID nije primjenjiv, registracijski broj;

(l) djelatnost trgovačkog društva koja opisuje njegovu glavnu djelatnost ili djelatnosti, koja se može izraziti uporabom relevantne oznake statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici (NACE) ako se takva oznaka upotrebljava za potrebe registra na temelju primjenjivog nacionalnog prava i ako je djelatnost zabilježena u nacionalnom registru.”;

(m) trajanje trgovačkog društva, ako je trajanje ograničeno;

(n) pojedinosti o internetskim stranicama trgovačkog društva ako su te pojedinosti zabilježene u nacionalnom registru;

(o) datum izdavanja EU potvrde o trgovačkom društvu.

3. EU potvrda o trgovačkom društvu za društva osoba navedena u Prilogu II.B uključuje informacije iz stavka 2. ovog članka, uz iznimku točaka (e), (h), (j) i (k).

Navode se i sljedeće informacije:

(a) sjedište ili ekvivalent društva osoba;

(b) iznos najveće odgovornosti ili doprinosa svakog komanditora, ako su te informacije zabilježene u nacionalnom registru;

(c) imena, prezimena i datum rođenja, odnosno jednakovrijedne informacije ako taj datum nije zabilježen u nacionalnom registru, člana, direktora ili drugih zakonskih zastupnika koji su ovlašteni zastupati društvo osoba u poslovanju s trećim osobama i u sudskim postupcima ili, ako to nije primjenjivo, informacije o prirodi i opsegu ovlaštenja članova, direktora ili drugih zastupnika za zastupanje društva osoba te podatke o njima;

(d) ako su osobe iz točke (c) pravne osobe, tvrtku, pravni oblik, EUID ili, ako EUID nije primjenjiv, registracijski broj;

(e) ako se razlikuju od točaka (c) i (d), imena, prezimena i datum rođenja, odnosno jednakovrijedne informacije ako taj datum nije zabilježen u nacionalnom registru, glavnih članova i, u slučaju komanditnih društava, podatke u pogledu komanditora ako su podaci o potonjima javno dostupni u nacionalnom registru.

(f) ako su osobe iz točke (e) pravne osobe, tvrtku, v pravni oblik, EUID ili, ako EUID nije primjenjiv, registracijski broj.

4. Države članice osiguravaju da se EU potvrda o trgovačkom društvu može dobiti iz registra nakon podnošenja zahtjeva registru u elektroničkom ili papirnatom obliku.

Države članice osiguravaju da se elektronička verzija EU potvrde o trgovačkom društvu može dobiti i putem sustava povezivanja registara.

5. Države članice osiguravaju da svako trgovačko društvo navedeno u Prilogu II. ili Prilogu II.B može svoju EU potvrdu o trgovačkom društvu besplatno dobiti u elektroničkom obliku nakon podnošenja zahtjeva, osim ako to ozbiljno šteti financiranju nacionalnih registara. U svakom slučaju svako trgovačko društvo ima pravo besplatno dobiti svoju potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a najmanje jednom u kalendarskoj godini.

Ako se dobivanje EU potvrde o trgovačkom društvu, u elektroničkom ili papirnatom obliku naplaćuje, cijena ne smije premašiti administrativne troškove njezina dobivanja, uključujući troškove uspostave i održavanja registara.

6. Države članice osiguravaju da je EU potvrda o trgovačkom društvu dobivena iz registra u elektroničkom obliku autentificirana uslugama povjerenja kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 910/2014 kako bi se zajamčilo da je dobivena iz registra i da je njezin sadržaj istinita preslika informacija koje se čuvaju u registru ili da odgovara informacijama koje su u njemu sadržane. EU potvrda o trgovačkom društvu kompatibilna je i s europskom lisnicom za digitalni identitet kako je predviđena u Uredbi (EU) 2024/1183.

7. Države članice osiguravaju da EU potvrda trgovačkom društvu dobivena iz registra u papirnatom obliku sadržava datum izdavanja te pečat ili žig registra ili jednakovrijedan način autentifikacije, kako bi se potvrdilo da je njezin sadržaj istinita preslika informacija koje se čuvaju u registru ili da je dosljedna informacijama koje su u njemu sadržane te nosi jedinstveni protokol ili identifikacijski broj ili sličnu značajku koja omogućuje elektroničku provjeru podrijetla i vjerodostojnosti dokumenta.

8. Komisija objavljuje višejezični predložak za EU potvrdu o trgovačkom društvu na europskom portalu e-pravosuđe („portal”) na svim službenim jezicima Unije.

Članak 16.c

Digitalna punomoć EU-a

1. Države članice osiguravaju da za provedbu postupaka u okviru područja primjene ove Direktive u drugoj državi članici, posebno osnivanja trgovačkih društava, upisa u registar ili zatvaranja podružnica, prekograničnih preoblikovanja, spajanja i podjela, trgovačka društva navedena u prilozima II. i II.B mogu upotrebljavati predložak za digitalnu punomoć EU-a u skladu s ovim člankom kako bi ovlastila osobu da zastupa trgovačko društvo.

Digitalna punomoć EU-a sastavlja se, mijenja ili opoziva u skladu s nacionalnim zahtjevima. Takvi nacionalni zahtjevi za sastavljanje, izmjenu ili opoziv digitalne punomoći EU-a uključuju barem provjeru, koju provode sudovi, javni bilježnici ili druga nadležna tijela, identiteta, pravne sposobnosti i ovlaštenja za zastupanje trgovačkog društva osobe koja daje, mijenja ili opoziva punomoć.

Države članice osiguravaju da se digitalna punomoć EU-a autentificira uslugama povjerenja kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 910/2014 te da su njezino davanje, izmjena ili opoziv kompatibilni s upotrebom europske lisnice za digitalni identitet, kako je predviđena u Uredbi (EU) 2024/1183.

2. Digitalna punomoć EU-a prihvaća se kao dokaz da ovlaštena osoba ima pravo zastupati trgovačko društvo kako je navedeno u dokumentu.

3. Države članice mogu zahtijevati da se digitalna punomoć EU-a, svaka njezina izmjena i svaki njezin opoziv podnesu u registar. U tom slučaju naknade koje se naplaćuju za pristup informacijama o digitalnoj punomoći EU-a ne smiju premašiti administrativne troškove tog pristupa, uključujući troškove razvoja i održavanja registara.

4. Komisija provedbenim aktima iz članka 24. stavka 2. točke (e) utvrđuje predložak digitalne punomoći EU-a, koji uključuje barem polja za podatke o opsegu zastupanja, osobi ovlaštenoj za zastupanje trgovačkog društva i vrsti zastupanja. Komisija taj predložak objavljuje na portalu na svim službenim jezicima Unije.

Članak 16.d

Izuzeće od legalizacije i svih sličnih formalnosti

1. Ako se preslike i izvadci iz dokumenata i informacija dobiveni iz registra i u njemu ovjereni kao istinite preslike, uključujući ovjerene prijevode, moraju predočiti u drugoj državi članici, države članice osiguravaju da su izuzeti od svih oblika legalizacije i od svih sličnih formalnosti.

Prvi podstavak se primjenjuje na elektroničke preslike i izvatke iz dokumenata i informacija, uključujući ovjerene prijevode, ako su autentificirani u skladu s člankom 16.a stavkom 4. Primjenjuje se i na preslike i izvatke iz dokumenata i informacija, uključujući ovjerene prijevode, u papirnatom obliku, ako sadržavaju datum izdavanja te pečat ili žig registra ili jednakovrijedan način autentifikacije te nose jedinstveni protokol ili identifikacijski broj ili sličnu značajku koja omogućuje elektroničku provjeru podrijetla i vjerodostojnosti dokumenta.

2. Države članice osiguravaju da su EU potvrda o trgovačkom društvu izdana u skladu s člankom 16.b, digitalna punomoć EU-a iz članka 16.c te potvrde koje prethode preoblikovanju, spajanju i podjeli dostavljene u skladu s člancima 86.n, 127.a i 160.n izuzete od svih oblika legalizacije i drugih sličnih formalnosti.

3. Ako se javnobilježničke isprave, administrativni dokumenti, njihove ovjerene preslike i prijevodi izdani u državi članici u kontekstu postupaka u okviru područja primjene ove Direktive moraju predočiti u drugoj državi članici, države članice osiguravaju da su izuzeti od svih oblika legalizacije i od svih sličnih formalnosti.

Prvi podstavak se primjenjuje na elektroničke javnobilježničke isprave, administrativne dokumente, njihove ovjerene preslike i prijevode ako su autentificirani uslugama povjerenja kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 910/2014. Primjenjuje se i na javnobilježničke isprave, administrativne dokumente, njihove ovjerene preslike i prijevode u papirnatom obliku ako nose jedinstveni protokol ili identifikacijski broj ili sličnu značajku koja omogućuje elektroničku provjeru podrijetla i vjerodostojnosti dokumenta.

Članak 16.e

Zaštitne mjere u slučajevima opravdane sumnje u vezi s podrijetlom ili vjerodostojnošću

1. Ako tijela u drugoj državi članici kojima su predočeni preslike i izvadci iz dokumenata i informacija koji su dobiveni iz registra i u njemu ovjereni kao istinite preslike u skladu s člankom 16.d stavkom 1. ili EU potvrda o trgovačkom društvu izdana u skladu s člankom 16.b opravdano sumnjanju u njihovo podrijetlo ili vjerodostojnost, uključujući identitet žiga ili pečata, ili opravdano smatraju da je dokument krivotvoren ili neovlašteno promijenjen, mogu podnijeti zahtjev za informacije kontaktnoj točki:

(a) u vezi s registrom iz kojeg su dobiveni preslike i izvadci iz dokumenata i informacija ili je izdana EU potvrda o trgovačkom društvu; ili

(b) u vezi s registrom države članice tijela kojem su predočeni preslike i izvadci iz dokumenata i informacija ili EU potvrda o trgovačkom društvu; taj registar putem sustava povezivanja registara provjerava vjerodostojnost tih preslika i izvadaka iz dokumenata i informacija i EU potvrde o trgovačkom društvu s registrom iz kojeg su dobiveni ili izdani.

Države članice obavješćuju Komisiju o relevantnim kontaktnim točkama.

2. U zahtjevima za informacije iz stavka 1. navode se razlozi zbog kojih tijelo sumnja u podrijetlo ili vjerodostojnost preslika i izvadaka iz dokumenata i informacija ili EU potvrde o trgovačkom društvu, posebno u slučajevima kada tijelo ne može autentificirati presliku ili izvadak iz dokumenata i informacija ili EU potvrdu o trgovačkom društvu metodama elektroničke provjere. Svakom zahtjevu prilaže se preslika ili izvadak iz dokumenta i informacija ili EU potvrda o trgovačkom društvu koji se prenose elektroničkim putem.

Zahtjevi koji nisu u skladu sa zahtjevima iz ovog stavka odbijaju se bez razmatranja, a tijelo koje je podnijelo zahtjev obavješćuje se o odbijanju putem kontaktne točke.

3. Kontaktne točke odgovaraju na zahtjeve za informacije podnesene u skladu sa stavkom 1. u roku od najviše pet radnih dana.

4. Tijelo koje podnosi zahtjev može odlučiti da neće prihvatiti preslike i izvatke iz dokumenata i informacija ili EU potvrdu o trgovačkom društvu samo ako njihovo podrijetlo ili vjerodostojnost nisu potvrđeni u registru od kojeg je zatražilo informacije na temelju stavka 2. U tom slučaju tijelo koje podnosi zahtjev obavješćuje one koji su dostavili takve dokumente i informacije ili EU potvrdu o trgovačkom društvu o toj odluci bez nepotrebne odgode, a najkasnije 10 radnih dana nakon primitka odgovora od kontaktne točke.

Članak 16.f

Zaštitne mjere u slučajevima opravdane sumnje u vezi s zlouporabom ili prijevarom

1. Ako je to opravdano razlozima od javnog interesa radi sprečavanja zlouporabe ili prijevare, nadležna tijela u drugoj državi članici mogu iznimno i na pojedinačnoj osnovi te ako imaju opravdane razloge za sumnju na zlouporabu ili prijevaru, odbiti prihvatiti dokumente ili informacije o trgovačkom društvu iz registra u drugoj državi članici kao dokaz o upisu trgovačkog društva u registar ili o njegovu daljnjem postojanju ili kao dokaz u pogledu određenih informacija o trgovačkom društvu za koje postoji sumnja na zlouporabu ili prijevaru.

2. U slučajevima iz stavka 1. nadležna tijela savjetuju se s registrom koji je dostavio dokument ili informacije. Ako dokument ili informacije nisu prihvaćeni u državi članici u skladu s ovim člankom, nadležna tijela obavješćuju registar koji je dostavio takav dokument ili informacije.

3. Ovim se člankom ne dovodi u pitanje primjena članka 16. stavka 5. niti mogućnost da nadležna tijela upozore registar iz kojeg potječu dokument ili informacije u slučajevima kada smatraju da bi dokument ili informacije koji su im dostavljeni mogli sadržavati nenamjerne, administrativne ili druge očite pogreške, kako bi zatražila njihov mogući ispravak prije oslanjanja na taj dokument ili informacije, među ostalim za upise u njihov vlastiti registar.

Članak 16.g

Izuzeće od obveze prevođenja

1. Države članice nastoje ne zahtijevati prijevod preslika ili izvadaka iz dokumenata koje je dostavio registar druge države članice, među ostalim u situacijama iz članka 13.g stavka 2.a i članka 28.a stavka 5.a, kada se određenim traženim informacijama o trgovačkom društvu može pristupiti i kada se one mogu pregledati:

(a) s pomoću EU potvrde o trgovačkom društvu iz članka 16.b.; ili

(b) putem sustava povezivanja registara i one su prepoznatljive na temelju oznaka s pojašnjenjima iz članka 18.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. države članice osiguravaju da se, u slučaju da se u drugoj državi članici moraju predočiti akti o osnivanju i statuti, ako su sadržani u zasebnom aktu, i drugi dokumenti dobiveni iz registra, ovjereni prijevod može zahtijevati samo ako je opravdan svrhom u koju se dokument treba upotrijebiti, kao što je obvezni zahtjev za javno objavljivanje ili predočenje u sudskim postupcima, i kada je nužno potreban.

3. Ovaj se članak primjenjuje ne dovodeći u pitanje članke 21. i 32.";

22. članak 17. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice pružaju informacije potrebne za objavu na portalu u skladu s pravilima i tehničkim zahtjevima portala.";

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„4. Ovaj se članak primjenjuje i na informacije o društvima osoba iz članka 14.a.";

23. članak 18. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 18.*

Dostupnost elektroničkih preslika dokumenata i informacija

1. Elektroničke preslike dokumenata i informacija iz članaka 14. i 14.a javno su dostupne i putem sustava povezivanja registara. Države članice mogu učiniti dostupnim i dokumente i informacije iz članaka 14. i 14.a za vrste trgovačkih društava koje nisu navedene u prilozima II. i II.B.

Članak 16.a stavci 3., 4. i 5. primjenjuju se *mutatis mutandis* na elektroničke preslike dokumenata i informacija koje su javno dostupne putem sustava povezivanja registara.

2. Države članice osiguravaju da su dokumenti i informacije iz članaka 14. i 14.a, članka 19. stavka 2., članka 19.a stavka 2. te članka 19.b dostupni putem sustava povezivanja registara u standardnom formatu poruke i da im je moguće pristupiti elektroničkim putem. Države članice isto tako osiguravaju da se poštuju minimalni standardi sigurnosti prijenosa podataka.

3. Komisija osigurava uslugu pretraživanja trgovačkih društava registriranih u državama članicama na svim službenim jezicima Unije, kako bi putem portala bili dostupni:

(a) dokumenti i informacije iz članaka 14. i 14.a, članka 19. stavka 2., članka 19.a stavka 2. te članka 19.b, među ostalim za vrste trgovačkih društava koje nisu navedene u Prilozima II. i II.B, ako su države članice takve dokumente i informacije učinile dostupnima;

(aa) dokumenti i informacije iz članaka 86.g, 86.n, 86.p, 123., 127.a, 130., 160.g, 160.n i 160.p;

(b) oznake s pojašnjenjima, dostupne na svim službenim jezicima Unije, na kojima su navedeni popisi tih informacija i vrsta tih dokumenata.

4. Države članice osiguravaju da su putem sustava povezivanja registara javno dostupna imena, prezimena i datum rođenja, odnosno jednakovrijedne informacije ako taj datum nije zabilježen u nacionalnom registru, osoba iz članka 14. točke (d), članka 14.a točaka (i) i (j), članka 19. stavka 2. točke (g), članka 19.a stavka 2. točke (g), članka 30. stavka 1. točke (e) i članka 36. stavka 4. točke (f), ako su takve osobe fizičke osobe.

Ako su osobe iz prvog podstavka ovog stavka pravne osobe, tvrtka trgovačkog društva, njegov pravni oblik, njegov EUID ili, ako EUID nije primjenjiv, njegov registracijski broj, javno su dostupni putem sustava povezivanja registara.

5. Države članice osiguravaju da su putem sustava povezivanja registara javno dostupna imena, prezimena i datum rođenja, odnosno jednakovrijedne informacije ako taj datum nije zabilježen u nacionalnom registru, osoba iz članka 3. Direktive 2009/102/EZ, ako su takve osobe fizičke osobe.

Ako su osobe iz prvog podstavka ovog stavka pravne osobe, tvrtka trgovačkog društva, njegov pravni oblik, njegov EUID ili, ako EUID nije primjenjiv, registracijski broj, javno su dostupni putem sustava povezivanja registara.

6. Države članice osiguravaju da registri, nadležna tijela ili osobe ili druga tijela ovlaštena u okviru nacionalnog prava za rješavanje bilo kojeg aspekta postupaka u okviru područja primjene ove Direktive ne pohranjuju osobne podatke koji se prenose putem sustava povezivanja registara za potrebe članaka 13.g, 28.a i 30.a, osim ako je drukčije predviđeno pravom Unije ili nacionalnim pravom.”;

24. članak 19. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Naknade za dobivanje dokumenata i informacija u pogledu društava kapitala”;

(b) u stavku 2. dodaje se sljedeća točka:

„(i) prosječan broj zaposlenika trgovačkog društva tijekom financijske godine, ako se nacionalnim pravom zahtijeva da takve informacije budu dostupne u financijskim izvještajima trgovačkog društva i od trenutka kada se takve informacije mogu izvaditi kao podaci.”;

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Države članice mogu odlučiti da su informacije iz točaka (d), (f) i (i) besplatno dostupne samo tijelima drugih država članica.”;

25. umeću se sljedeći članci:

„Članak 19.a

Naknade za dobivanje dokumenata i informacija u pogledu društava osoba

1. Naknade koje se zaračunavaju za dobivanje dokumenata i informacija iz članka 14.a putem sustava povezivanja registara ne premašuju administrativne troškove njihova dobivanja, uključujući troškove uspostave i održavanja registara.

2. Države članice osiguravaju da su putem sustava povezivanja registara besplatno dostupni sljedeći dokumenti i informacije o trgovačkim društvima navedenima u Prilogu II.B:

(a) tvrtka i pravni oblik društva osoba;

(b) sjedište društva osoba i država članica u kojoj je upisano u registar;

(c) registracijski broj društva osoba i njegov EUID;

(d) pojedinosti o internetskim stranicama društva osoba ako su te pojedinosti zabilježene u nacionalni registar;

(e) status društva osoba, poput podataka o tome da je trgovačko društvo ukinuto, brisano iz registra, likvidirano ili prestalo postojati odnosno da je gospodarski aktivno ili neaktivno, kako je definirano nacionalnim pravom i ako su takvi podaci zabilježeni u nacionalnom registru;

(f) djelatnost društva osoba, ako je upisana u nacionalni registar;

(g) podatke o članovima, direktorima ili drugim zakonskim zastupnicima koji su ovlašteni zastupati društvo osoba u poslovanju s trećim osobama i u sudskim postupcima te informacije o tome smiju li osobe koje su ovlaštene zastupati društvo osoba to činiti samostalno ili moraju djelovati zajednički ili, ako to nije primjenjivo, informacije o prirodi i opsegu ovlaštenja članova, direktora ili drugih zastupnika za zastupanje društva osoba te podatke o njima;

(h) informacije o podružnicama koje je društvo osoba otvorilo u drugoj državi članici, uključujući tvrtku, registracijski broj, EUID i državu članicu u čiji je registar podružnica upisana.

3. Razmjena svih informacija putem sustava povezivanja registara mora biti besplatna za registre.

4. Države članice mogu odlučiti da su informacije iz stavka 2. točaka (d) i (f) besplatno dostupne samo tijelima drugih država članica.

Članak 19.b

Informacije o skupinama društava

1. Države članice osiguravaju da su sljedeće informacije besplatno dostupne putem sustava povezivanja registara za skupine za koje matična društva navedena u Prilogu II. ili Prilogu II.B moraju pripremiti i objaviti konsolidirane financijske izvještaje, u skladu s člancima od 21. do 29. Direktive 2013/34/EU:

(a) i. ako je krajnje matično društvo uređeno pravom države članice, tvrtka, pravni oblik i EUID tog krajnjeg matičnog društva koje je sastavilo konsolidirane financijske izvještaje i države članice u kojoj je upisano u registar; ili

ii. ako je krajnje matično društvo uređeno pravom treće zemlje, naziv tog krajnjeg matičnog društva koje je sastavilo konsolidirane financijske izvještaje, treća zemlja u kojoj je upisano u registar i, ako je dostupno, registracijski broj i naziv registra ili, u protivnom, ako je matično društvo posrednik sastavilo konsolidirane financijske izvještaje, tvrtka, pravni oblik i EUID tog matičnog društva posrednika i država članica u kojoj je upisano u registar; i

(b) i. za svako društvo kći uređeno pravom države članice, informacije koje se zahtijevaju člankom 28. stavkom 2. točkom (a) podtočkom i. Direktive 2013/34/EU te člankom 19. stavkom 2. točkama od (a) do (c) i člankom 19.a stavkom 2. točkama od (a) do (c) ove Direktive; i

ii. za svako društvo kći uređeno pravom treće zemlje, informacije koje se zahtijevaju člankom 28. stavkom 2. točkom (a) podtočkom i. Direktive 2013/34/EU; u tom pogledu informacije o sjedištu uključuju treću zemlju u kojoj društvo kći ima sjedište te, ako su dostupni, također registracijski broj i naziv registra.

2. Države članice mogu predvidjeti da informacije iz stavka 1. uključuju omjer kapitala koji drže krajnje matično društvo i svako društvo kći.

3. Države članice osiguravaju da se informacije iz stavaka 1. i 2. ažuriraju u skladu s novim informacijama uključenima u naknadne financijske izvještaje.";

26. u članku 21. dodaje se sljedeći stavak:

„5. Ovaj članak primjenjuje se na članak 14.a";

27. u članku 22. dodaje se sljedeći stavak:

„7. U skladu s člankom 24. stavkom 2. točkom (f) Komisija uspostavlja veze između sustava povezivanja registara, sustava međupovezivanja registara stvarnog vlasništva predviđenog u članku 30. stavku 10. i članku 31. stavku 9. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća (*) i sustava međusobne povezanosti registara nesolventnosti predviđenog u članku 25. stavku 1. Uredbe (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća (**).

Uspostavom veza u skladu s prvim podstavkom ne mijenjaju se niti zaobilaze pravila i zahtjevi povezani s pristupanjem dotičnim informacijama, kako je utvrđeno u relevantnim okvirima za uspostavu tih registara i međusobnog povezivanja.

(*) Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

(**) Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (SL L 141, 5.6.2015., str. 19.).";

28. u članku 24. prvi, drugi i treći stavak postaju prvi, drugi i treći podstavci novog stavka 1. i dodaje se sljedeći stavak:

„2. Komisija provedbenim aktima donosi i sljedeće:

(a) detaljan popis podataka i tehničke specifikacije kojima se utvrđuju načini preuzimanja informacija između registra osnivačkog društva i registra trgovačkog društva koje se osniva kako je navedeno u članku 13.g stavku 2.a te između registra trgovačkog društva i registra podružnice kako je navedeno u članku 28.a stavku 5.a;

(b) detaljan popis podataka, pojedinosti oznaka s pojašnjenjima i tehničke specifikacije kojima se utvrđuju informacije iz članka 14.a, članka 19. stavka 2., članka 19.a stavka 2. i članka 19.b, koje se stavljaju na raspolaganje putem sustava povezivanja registara;

(c) tehničke standarde i taksonomiju za dokumente i informacije koji se podnose u skladu s člankom 16. stavkom 6., uzimajući u obzir tehničke standarde koji se već primjenjuju u registrima država članica;

(d) tehničke specifikacije, uključujući kompatibilnost s europskom lisnicom za digitalni identitet kako je predviđeno u Uredbi (EU) 2024/1183, kao i taksonomiju i višejezični predložak za EU potvrdu o trgovačkom društvu iz članka 16.b ove Direktive;

(e) tehničke specifikacije, uključujući kompatibilnost s europskom lisnicom za digitalni identitet kako je predviđeno u Uredbi (EU) 2024/1183, kao i taksonomiju i višejezični predložak za digitalnu punomoć EU-a iz članka 16.c;

(f) tehničke specifikacije i detaljan popis podataka kojima se određuju tehnički zahtjevi za međusobnu dostupnost sustava povezivanja iz članka 22. stavka 7., što obuhvaća upotrebu jedinstvenog identifikatora za društva dodijeljenog u skladu s člankom 16.;

(g) tehničke specifikacije i detaljan popis podataka kojima se određuju tehnički zahtjevi za provjeru iz članka 16.e stavka 1. točke (b).

Komisija donosi provedbene akte iz prvog podstavka do 31. srpnja 2026. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 164. stavka 2.";

29. u članku 26. dodaje se sljedeći stavak:

„Ovaj se članak primjenjuje *mutatis mutandis* na trgovačka društva navedena u Prilogu II.B.";

30. članak 28. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 28.*

Sankcije

Svaka država članica predviđa učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije barem u sljedećim slučajevima:

(a) ako se dokumenti i informacije ne objave kako se zahtijeva u člancima 14. i 14.a;

(b) ako se promjene ne podnesu u razdoblju utvrđenom u članku 15. stavku 2. točki (a);

(c) ako obvezne informacije predviđene u članku 26. nisu navedene u komercijalnim dokumentima ili na internetskim stranicama trgovačkog društva.

Države članice poduzimaju sve mjere koje su potrebne za provedbu sankcija iz prvog stavka.”;

31. članak 28.a mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 4. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) za provjeru zakonitosti dokumenata i informacija podnesenih za upis podružnice u registar, uz iznimku dokumenata i informacija preuzetih iz registra trgovačkog društva u skladu sa stavkom 5.a;”;

(b) u stavku 5. prvi podstavak briše se;

(c) umeće se sljedeći stavak:

„5.a Ako trgovačko društvo navedeno u prilozima II. ili II.B upiše podružnicu u registar u drugoj državi članici, države članice osiguravaju da to trgovačko društvo ne podliježe zahtjevima za dostavu dokumenata i informacija relevantnih za postupak upisa u registar koji su dostupni u registru države članice u koji je to trgovačko društvo upisano. Države članice osiguravaju da registar države članice u kojoj je podružnica upisana može preuzeti takve dokumente i informacije razmjenom informacija putem sustava povezivanja registara. Taj registar može preuzeti EU potvrdu o trgovačkom društvu u skladu s člankom 16.b. Registar države članice u koji se upisuje podružnica ujedno može izravno pristupiti informacijama i dokumentima relevantnima za postupak upisa koji su dostupni u sustavu povezivanja registara putem portala ili u registru države članice u kojem je upisano društvo koje upisuje podružnicu u registar.

Ako su bilo koje tijelo ili osoba ili subjekt ovlašteni u skladu s nacionalnim pravom za rješavanje bilo kojeg aspekta upisa podružnice u registar, a dokumenti i informacije iz prvog podstavka potrebni su za obavljanje takvih zadaća, registar države članice u koji se podružnica upisuje dostavlja, na zahtjev, dokumente i informacije preuzete na temelju prvog podstavka tom tijelu, osobi ili subjektu, osim ako su ti dokumenti i informacije besplatno javno dostupni putem sustava povezivanja registara.”;

32. u članku 28.b stavku 1. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da se dokumenti i informacije iz članka 30. ili bilo koje njihove izmjene mogu podnijeti putem interneta u skladu s člankom 15. stavkom 2. točkama (a) i (b).”;

33. u članku 30. stavku 2. točka (c) briše se;

34. u članku 36. dodaju se sljedeći stavci:

„3. Dokumenti i informacije iz članka 37. postaju javno dostupni putem sustava povezivanja registara. Članak 18. i članak 19. stavak 1. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

4. Države članice osiguravaju da su putem sustava povezivanja registara besplatno dostupni barem sljedeći dokumenti i informacije:

(a) tvrtka trgovačkog društva i tvrtka podružnice ako se razlikuje od tvrtke trgovačkog društva;

(b) pravni oblik trgovačkog društva;

(c) pravo države kojim je trgovačko društvo uređeno;

(d) ako je tako predviđeno pravom kojim se uređuje trgovačko društvo, registar u koji je trgovačko društvo upisano, kao i registracijski broj trgovačkog društva u tom registru;

(e) adresa podružnice;

(f) podaci o osobama koje su ovlaštene zastupati trgovačko društvo u poslovanju s trećim osobama te u sudskim postupcima:

— kao tijelo trgovačkog društva osnovano na temelju prava ili kao članovi takvog tijela,

— kao stalni predstavnici trgovačkog društva za djelatnosti podružnice;

Navodi se opseg ovlasti osoba koje su ovlaštene zastupati trgovačko društvo, kao i informacija o tome smiju li te osobe samostalno zastupati trgovačko društvo ili moraju djelovati zajednički;

(g) jedinstveni identifikator podružnice u skladu sa stavkom 5.

5. Države članice primjenjuju članak 29. stavak 4. *mutatis mutandis* na podružnice trgovačkih društava iz trećih zemalja.";

35. članak 40. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 40.*

Sankcije

Države članice određuju učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije u slučaju da se ne ispuni obveza objavljivanja sadržaja utvrđenih u člancima 29., 30., 31., 36., 37. i 38. te ako u dopisima i narudžbenicama nedostaju obvezne informacije predviđene u člancima 35. i 39.

Države članice poduzimaju sve mjere koje su potrebne za provedbu tih sankcija.";

36. umeće se Prilog II.B, kako je naveden u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 3.

Izvješćivanje i preispitivanje

1. Komisija do 31. srpnja 2032. provodi evaluaciju ove Direktive i podnosi izvješće o glavnim rezultatima Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.

Države članice Komisiji dostavljaju informacije potrebne za pripremu izvješća, posebno dostavljanjem podataka povezanih sa stavkom 2.

2. U izvješću Komisije ocjenjuju se, među ostalim, sljedeća pitanja, pri čemu se posebna pozornost posvećuje čimbenicima kojima se promiče ili odvraća od upotrebe digitalnih alata i procesa u kontekstu takvih pitanja:

(a) praktično iskustvo s upotrebom EU potvrde o trgovačkom društvu, uključujući služenje njome u smislu broja izdanih EU potvrda o trgovačkom društvu, njezine besplatne dostupnosti i učinka na trgovačka društva, registre ili tijela;

(b) praktično iskustvo s upotrebom digitalne punomoći EU-a;

(c) praktično iskustvo sa smanjenjem formalnosti za trgovačka društva u prekograničnim situacijama;

(d) djelotvornost preventivnih nadzora i provjera zakonitosti koje su uvele i provele države članice u osiguravanju visoke razine točnosti i pouzdanosti informacija o trgovačkim društvima te potreba za daljnjom transparentnošću u pogledu takvih informacija;

(e) potreba i izvedivost besplatnog stavljanja na raspolaganje više informacija od onih koje se zahtijevaju na temelju članka 19. stavka 2. i članka 19.a stavka 2. Direktive (EU) 2017/1132 i, ako je primjenjivo, na temelju članka 19. stavka 4. i članka 19.a stavka 4. te direktive, kao i potreba i izvedivost osiguravanja neopterećenog pristupa takvim informacijama;

(f) provedba zahtjevâ za objavljivanje u odnosu na društva osoba na temelju članka 14.a Direktive (EU) 2017/1132, posebno u pogledu informacija koje se moraju objaviti samo ako su zabilježene u nacionalnom registru.

3. Komisija jednako tako ocjenjuje:

(a) potencijal za međusektorsku interoperabilnost između sustava povezivanja registara i drugih sustava koji pružaju mehanizme za suradnju među nadležnim tijelima;

(b) jesu li potrebne dodatne mjere kako bi se u potpunosti odgovorilo na potrebe osoba s invaliditetom pri pristupu informacijama o trgovačkom društvu iz registara;

(c) bi li područje primjene odredaba o informacijama o skupinama trgovačkih društava trebalo proširiti na druge kategorije ili vrste skupina i druge subjekte, bi li trebalo učiniti javno dostupnim više informacija o skupinama te bi li trebalo i na koji bi način strukture skupine trebalo vizualno prikazati putem sustava povezivanja registara;

(d) bi li zadruge trebalo uključiti u područje primjene ove Direktive u skladu s odredbama o društvima osoba navedenima u Prilogu II.B, uzimajući u obzir posebne značajke zadruga.

4. Komisija također ocjenjuje bi li informacije o mjestu središnje uprave i glavnom mjestu poslovanja trebalo objaviti u nacionalnom registru i staviti na raspolaganje putem sustava povezivanja registara, kao i kako definirati te koncepte kako bi se osiguralo da se ujednačeno tumače u cijeloj Uniji.

5. Tom se izvješću prema potrebi prilaže prijedlog za dodatnu izmjenu Direktive (EU) 2017/1132.

Članak 4.

Prenošenje

1. Države članice do 31. srpnja 2027. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. Države članice primjenjuju mjere iz stavka 1. od 31. srpnja 2028.

3. Neovisno o stavcima 1. i 2. ovog članka, države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člankom 19. stavkom 2. točkom (i) Direktive (EU) 2017/1132 i člankom 19.b te direktive do 1. kolovoza 2028. i primjenjuju te odredbe počevši od 1. kolovoza 2029.

4. Kada države članice donose mjere iz stavka 1., one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

5. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 5.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 6.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 19. prosinca 2024.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*
R. METSOLA	BÓKA J.

PRILOG

„PRILOG II.B

VRSTE TRGOVAČKIH DRUŠTAVA IZ ČLANAKA 7., 10., 13., 13.f, 13.g, 13.j, 13.k, 14.a, 15., 16., 16.b, 16.c, 18., 19.a, 26. i 28.a

— Belgija:	société en nom collectif/ vennootschap onder firma, société en commandite/ commanditaire vennootschap;
— Bugarska:	събирателно дружество, командитно дружество;
— Češka:	veřejná obchodní společnost, komanditní společnost;
— Danska:	interessentskab, kommanditselskab;
— Njemačka:	offene Handelsgesellschaft, Kommanditgesellschaft;
— Estonija:	täisühing, usaldusühing;
— Irska:	comhpháirtíocht theoranta, limited partnership;
— Grčka:	ομόρρυθμη εταιρεία, ετερόρρυθη εταιρεία,
— Španjolska:	sociedad colectiva, sociedad comanditaria simple;
— Francuska:	société en nom collectionif, société en commandite simple,
— Hrvatska:	javno trgovačko društvo, komanditno društvo;
— Italija:	società in nome collettivo, società in acandita semplice,
— Cipar:	ομόρρυθμος συνεταιρισμός, ετερόρρυθμος συνεταιρισμός;
— Latvija:	pilnsabiedrība, komandītsabiedrība;
— Litva:	tikroji ūkinė bendrija, komanditinė ūkinė bendrija;
— Luksemburg:	société en nom collectionif, société en commandite simple,
— Mađarska:	közkereseti társaság, betéti társaság;

— Malta:	soċjetà f'isem kollettiv/partnership en nom collectif, soċjetà in akkomandita/partnership en commandite;
— Nizozemska:	vennootschap onder firma, commanditaire vennootschap;
— Austrija	offene Gesellschaft, Kommanditgesellschaft;
— Poljska:	spółka jawna, spółka komandytowa;
— Portugal:	sociedade em nome coletivo, sociedade em comandita simples;
— Rumunjska:	societatea în nume colectiv, societatea în comandită simplă;
— Slovenija:	družba z neomejeno odgovornostjo, komanditna družba;
— Slovačka:	verejná obchodná spoločnosť, komanditná spoločnosť;
— Finska:	avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö;
— Švedska:	handelsbolag, kommanditbolag.”